

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Základní umělecké školy Klementa Slavického
Praha 5 Radotín, Zderazská 6**

„Ars una, species mille. Umění jedno, podob tisíc.“

Obsah

Obsah.....	2
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Počet oborů, velikost.....	5
2.2 Historie a současnost školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Vize školy	7
4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	9
5.1 Přípravné studium	10
5.1.1 Přípravná hudební výchova (PHV)	10
5.2 Studijní zaměření.....	11
5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír.....	12
5.2.2 Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)	18
5.2.3 Studijní zaměření Hra na akordeon.....	23
5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo	29
5.2.5 Studijní zaměření Hra na varhany	36
5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle.....	43
5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello.....	48
5.2.8 Studijní zaměření Hra na kytaru	54
5.2.9 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	70
5.2.10 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	75
5.2.11 Studijní zaměření Hra na klarinet	81
5.2.12 Studijní zaměření Hra na saxofon.....	86
5.2.13 Studijní zaměření Hra na trubku	92
5.2.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	97
5.2.15 Studijní zaměření Sólový zpěv	102
5.2.16 Studijní zaměření Sborový zpěv	110

5.2.17	Seminář Svět hudby.....	113
5.2.18	Seminář populární hudby	114
5.3	Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby.....	114
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	117
6.1	Přípravné studium	118
6.2	Studijní zaměření Výtvarný obor	119
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	123
7.1	Přípravné studium	123
7.2	Studijní zaměření Taneční obor.....	124
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	134
8.1	Přípravné studium	134
8.2	Studijní zaměření Literárně - dramatický obor.....	135
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	140
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	141
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	142
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	142
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	143

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Klementa Slavického,
Praha 5 - Radotín, Zderazská 6

Motivační název ŠVP: „Ars una, species mille. *Umění jedno, podob tisíc.*“

Předkladatel: Základní umělecká škola Klementa Slavického, Praha 5 - Radotín, Zderazská 6

Adresa: Zderazská 6/60, Praha 5 - Radotín, 153 00

IČO: 673 605 72

Ředitel školy: Pavel Motlík

Telefon: 257 811 660

Datová schránka: 77y27pk

E-mail: zusradotin@zusradotin.cz

Web: www.zusradotin.cz

Zřizovatel: Hlavní město Praha

Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

IČ: 000 645 81

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2025

podpis ředitele a kulaté razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Čtyřoborová škola (HO, VO, TO, LDO) s kapacitou cca 480 žáků.

Přibližné počty žáků v jednotlivých oborech:

- Hudební obor (HO) – 280
- Výtvarný obor (VO) – 70
- Taneční obor (TO) - 70
- Literárně-dramatický obor (LDO) – 22

2.2 Historie a současnost školy

Zrození školy se váže k datu 1. září 1955. V obci Radotíně vzniká pobočka Základní školy ve Zbraslavi. Otevřeno je houslové a klavírní oddělení. Tato forma trvá tři roky.

Ve školním roce 1959/60 se z pobočky stává samostatná škola a rozšiřuje se o akordeonové a dechové oddělení. V dalším roce přichází zásadní změna koncepce estetické výchovy. Vytvářejí se lidové školy umění se čtyřmi obory: hudebním, tanečním, výtvarným a literárně-dramatickým. V roce 1966 byl otevřen výtvarný obor a v dalším roce má už škola všechny obory.

Na škole se vystřídala řada učitelů, vyměnily se generace. Většina učitelů byli a jsou pedagogickými osobnostmi. Vysoká úroveň jejich práce se předává jako štafeta od prvopočátků až do současnosti. Soutěže interpretační, výtvarné i posluchačské přinášely a přinášejí řadu úspěchů. Škola vychovala nejen nadšené amatéry, ale připravila i mnoho talentovaných žáků k profesionálnímu studiu. K této vysoké úrovni jistě napomáhal styk s významnými pedagogy a umělci. Jsou mezi nimi taková jména jako B. Bělčík, Fr. Bonuš, A. Grünfeldová, I. Hurník, M. Kopelent, E. Leichner, A. Máchová, Kl. Slavický, I. Štraus a mnoho jiných.

Mnoho let byla škola jediným kulturním centrem v obci. Od vzniku Kulturního střediska obě organizace úspěšně spolupracují.

Prolínáním oborů se kultivují osobnosti žáků a rozvíjejí se jejich estetické zájmy.

V současné době má škola svou hlavní budovu na Zderazské ulici, kde je vyučována převážná část hudebního oboru. V roce 2021 byla dokončena výstavba nové budovy Koruna na adrese nám. Osloboditelů 1740/17, kde jsou vyučovány taneční, výtvarný a literárně-dramatický obor a hromadné předměty hudebního oboru.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má průměrně 28 pedagogů, z toho nejvíce v hudebním oboru. Přibližné rozložení pedagogů v jednotlivých oborech: VO - 1, TO - 1, LDO - 1, HO - 25.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje s ostatními ZUŠ v regionu, s MČ Praha 16, s KS a dlouhodobě též s partnerským městem Burglengenfeld v SRN.

Spolupracujeme také s neziskovou organizací ADRA, s ostatními školami v regionu (MŠ, ZŠ, gymnázium) a dlouhodobě i s domy s pečovatelskou službou v obci.

Pravidelně se účastníme kulturních projektů Kulturního střediska i MČ Praha 16.

Každoročně se účastníme projektu ZUŠ OPEN, v roce 2022 jsme navázali spolupráci se ZUŠ Kl. Slavického v Kadani.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Všechny budovy, ve kterých škola působí, jsou v majetku obce. Hlavní budova prošla rozsáhlou rekonstrukcí a plně vyhovuje výuce HO.

Od roku 2021 škola využívá nové moderně vybavené prostory v budově Koruna. V této budově je v přízemí koncertní sál, kde probíhají koncerty i výuka hudebního oboru. Sál je vybaven i oponou a divadelními šály a je tedy využíván i k výuce literárně-dramatického oboru. V prvním patře jsou moderně vybavené učebny hudební nauky a výtvarného oboru. Ve druhém patře je k dispozici velký taneční sál pro výuku TO.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, hudební nástroje jsou obnovovány a škola disponuje množstvím nástrojů, které zapůjčuje začínajícím žákům.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Škola

- poskytuje co nejširší možnou nabídku základního uměleckého vzdělávání ve všech čtyřech oborech
- vštěpuje žákům pevné základy v jednotlivých oborech a učí je potřebným pracovním návykům
- poskytuje základní přehled v kulturní oblasti
- podporuje kreativitu
- kultivuje osobnost

3.2 Vize školy

Škola

- vychovává nadšené amatéry v jednotlivých oborech
- poskytuje solidní základy budoucím profesionálům
- udržuje a předává kulturní dědictví a tradiční hodnoty
- poskytuje možnost celoživotního vzdělávání

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- předáváme vědomosti a zkušenosti, vedeme žáky osobním příkladem
- učíme žáky rozeznávat kvalitu a obsah uměleckých děl

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vedeme žáky k zodpovědnosti, trpělivosti, k systematické práci a pečlivé domácí přípravě
- motivujeme žáky ke spolupráci mezi obory, v hudebním oboru ke komorní a souborové hře
- učíme žáky slušnému chování a vzájemné úctě
- vštěpujeme jim základní etické hodnoty

Strategie pro kompetenci kulturní

- vedeme žáky k uvědomění hodnoty uměleckých děl a uchování tradic
- motivujeme žáky k veřejné prezentaci výsledků práce, k navštěvování kulturních akcí a k účasti na společenském a kulturním životě v regionu
- vedeme žáky ke společenskému chování a oblékání na kulturních akcích

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Naše ZUŠ nabízí zájemcům o studium hudebních oborů přípravné studium hudební výchovy a na něj navazující studijní zaměření:

- hra na klavír
- hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)
- hra na akordeon
- hra na cembalo
- hra na varhany
- hra na housle
- hra na violoncello
- hra na kytaru (klasickou, elektrickou, basovou)
- hra na zobcovou flétnu
- hra na příčnou flétnu
- hra na klarinet
- hra na saxofon
- hra na trubku
- hra na bicí nástroje
- sólový zpěv
- sborový zpěv
- seminář Svět hudby
- seminář populární hudby

Studium hry na jednotlivé nástroje je doplněno výukou hudební nauky. Od 4. nebo 5. ročníku (dle vyučovaného nástroje) žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů.

5.1 Přípravné studium

5.1.1 Přípravná hudební výchova (PHV)

Charakteristika předmětu

Přípravná hudební výchova je důležitou vstupní branou do světa hudby. Hravou formou seznamuje děti s prvními rytmickými, intonačními, sluchovými a teoretickými dovednostmi. Následná hudební nauka je rozvíjí a zvyšuje a tím přispívá k celkovému formování mladého interpreta či posluchače.

PHV probíhá na naší škole ve formě jednoletého studia.

Učební plán Přípravné hudební výchovy:

Předmět	PHV - 1. pololetí	PHV - 2. pololetí
Přípravná hudební výchova	2	1-2
Nástrojový kroužek (přípravné studium nástroje)		0,5-1
Celkem	2	2

Učební osnovy předmětu Přípravná hudební výchova

Žák

- rozpozná vlastnosti tónu
- rozliší melodii vzestupnou a sestupnou
- dokáže zopakovat krátký rytmický útvar
- dokáže pohybem těla znázornit délku not
- rytmitizuje slova, používá hru na tělo
- sluchově rozliší sudý a lichý takt
- umí používat rytmické nástroje orffovského instrumentáře
- graficky zaznamená houslový klíč, rytmické hodnoty celá až osminová nota
- zná hudební abecedu a noty c¹ – g²

- dokáže vytleskat jednoduchý rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu na rytmičké slabiky i počítání na doby
- intonuje v rozsahu pěti tónů

Učební osnovy přípravného studia jednotlivých nástrojů

viz jednotlivá studijní zaměření

5.2 Studijní zaměření

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

5.2.2 Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)

5.2.3 Studijní zaměření Hra na akordeon

5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo

5.2.5 Studijní zaměření Hra na varhany

5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle

5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

5.2.8 Studijní zaměření Hra na kytaru (klasickou, elektrickou, basovou)

5.2.9 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

5.2.10 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

5.2.11 Studijní zaměření Hra na klarinet

5.2.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

5.2.13 Studijní zaměření Hra na trubku

5.2.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

5.2.15 Studijní zaměření Sólový zpěv

5.2.16 Studijní zaměření Sborový zpěv (též jako povinně volitelný předmět)

5.2.17 Studijní zaměření Seminář Svět hudby – povinně volitelný předmět

5.2.18 Studijní zaměření Seminář populární hudby – povinně volitelný předmět

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika nástroje

Klavír je strunný klávesový nástroj, který se vyvinul z klavichordu a cembala. Struny se rozezvučují prostřednictvím kladívkové mechaniky, kterou poprvé použil B. Cristofori (Firence, 1709). Po různých úpravách a zdokonaleních se klavír v 19. století všeobecně rozšířil a zaujal v hudbě důležité postavení, které mu zůstalo až do dnešní doby.

Uplatňuje se ve skladbách sólových i v doprovodech, v hudbě komorní, symfonické, taneční i jazzové. Klavírní literatura je velmi široká a může uspokojit jak začínající pianisty, tak náročné hráče.

Při hře na klavír je důležitá práce na kultuře úhozu – tvoření ušlechtilého klavírního tónu citlivými konečky prstů. Prohlubováním této práce je možné postupně odhalit nejrozmanitější barevné odstíny, které akustický klavír umožňuje.

Na moderním digitálním pianu, kde je složitá mechanika a přirozená rezonance nahrazena reprodukováným zvukem, se tato jedinečná schopnost nedá vypěstovat.

Znalost hry na klavír je předpokladem pro všechny hudební profese a má využití i pro řadu dalších povolání (tanečník, choreograf, učitel apod.).

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* (zahrnuje i čtyřruční hru a doprovod) Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář svět hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností školy a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní hra (zahrnuje i čtyřruční hru a doprovod)* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

I. stupeň základního studia**Přípravné studium**

Žák

- s dopomocí učitele správně sedí u nástroje
- orientuje se na klaviatuře (bílé klávesy)
- hraje vahou paže portamento, skupinkami prstů legato
- zvládá počáteční cvičení ve hře z not

- hraje jednoduché písně či říkadla podle sluchu

1. ročník

Žák

- ovládá správné sezení u nástroje
- zvládne základní úhozy klavírní hry (portamento, legato, staccato, odtah)
- dokáže zahrát dvojhmaty do rozsahu kvinty úhozem portamento nebo staccato
- spojuje notový zápis s orientací na klaviatuře – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- rozvíjí přirozené rytmické cítění a reprodukuje noty a pomlky (celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrt'ová, osminová)
- ovládá stupnice dur přes 1 či více oktáv každou rukou zvlášť + tónický kvintakord
- hraje písně podle sluchu nebo z not s elementárním doprovodem dudácké kvinty nebo T, D
- zvládá souhru ve tří- nebo čtyřruční hře s učitelem nebo jiným klavíristou

2. ročník

Žák

- používá sluchovou kontrolu kvality klavírního tónu a souhry rukou
- ovládá rytmickou, dynamickou a artikulační nezávislost rukou, rozlišuje melodii a doprovod v pravé a levé ruce
- ovládá dvojhmaty legato s opakovaným tónem
- učí se používat pravý pedál
- seznamuje se se skladbami různých charakterů (ukolébavka, pochod, valčík, polka aj.) a se skladbami různých stylových období (baroko, klasicismus, hudba 20. století atd.)
- ovládá stupnice dur přes dvě oktávy v protipohybu nebo v rovném pohybu + tónický kvintakord s obraty
- je schopen hry písní podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S

3. ročník

Žák

- samostatně využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy, prstová technika na základní úrovni, hra s pedálem podle návodu pedagoga)
- ovládá dvojhmaty legato
- uvědoměle pracuje s rytmem, dokáže reprodukovat i složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus, synkopy...)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu, je schopen vyjádřit náladu skladby, vybrané skladby hraje z paměti
- ovládá stupnice dur a moll v protipohybu a rovném pohybu nebo kombinovaně + tónický kvintakord s obraty

- je schopen hry písni podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S a hry přiměřeně obtížných skladeb z listu

4. ročník

Žák

- je schopen hry jednoduchých polyfonních skladeb, využívá melodické ozdoby v souvislosti s probraným hudebním materiálem, zdokonaluje prstovou techniku, samostatně používá sluchovou kontrolu kvality klavírního tónu
- ovládá stupnice dur a moll přes 4 oktávy + tónický kvintakord s obraty tříhlasý nebo čtyřhlasý
- je schopen hry písni podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S na pokročilejší úrovni nebo hry písni s doprovodem podle akordových značek, transponuje do různých tónin

5. ročník

Žák

- rozpoznává různé hudební žánry a stylová období včetně oblasti jazzové hudby a jejich interpretační specifika
- je schopen samostatnější domácí přípravy
- samostatně používá pravý pedál, učí se používat levý pedál
- ovládá stupnice dur a moll v rychlejším tempu + tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty nebo velký rozklad kvintakordu
- improvizuje doprovody k písni podle svých schopností nebo hraje podle akordových značek, hraje z listu
- účastní se čtyřruční, případně komorní hry nebo doprovodu

6. ročník

Žák

- je schopen realizovat své hudební představy na přiměřeně volených skladbách ve spojení s úhozovou kulturou, učí se rozlišovat hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů, stylů a období
- ovládá stupnice dur a moll v kombinovaném pohybu + velký rozklad tónického kvintakordu s obraty, seznamuje se s oktavovou technikou
- improvizuje doprovody k písni podle svého zájmu a schopností, hraje podle akordových značek
- účastní se čtyřruční, případně komorní hry nebo doprovodu

7. ročník

Žák

- propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci, samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, vybrané skladby hraje z paměti
- ovládá stupnice dur a moll v kombinovaném pohybu + velký rozklad kvintakordu s obraty v rovném pohybu
- improvizuje doprovody k písni, hraje podle akordových značek, zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

- účastní se čtyřruční, případně komorní hry nebo doprovodu

Pozn.: vybraní žáci absolvují veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přešli na klavír z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem, prstová technika na elementární úrovni, hra s pedálem podle návodu pedagoga)
- spojuje notový zápis s orientací na klaviatuře – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality klavírního tónu a souhry rukou
- ovládá rytmickou, dynamickou a artikulační nezávislost rukou, rozlišuje melodii a doprovod v pravé a levé ruce
- ovládá stupnice dur přes dvě oktávy v protipohybu nebo v rovném pohybu + tónický kvintakord s obraty (trojzvuk)
- je schopen hry písni podle sluchu či z not s doprovodem T, D, S nebo s jednoduchým doprovodem podle akordových značek
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- využívá dosud probraných technických a výrazových prostředků klavírní hry
- interpretuje skladby různých žánrů a stylů při hře sólové, komorní nebo v doprovodech
- je schopen doprovázet písně podle akordických značek a hrát skladby z listu na své úrovni
- účastní se čtyřruční či komorní hry nebo doprovodu

3. a 4. ročník

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ, je schopen hrát z listu jednoduché skladby
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, spolupracuje v libovolném komorním seskupení

Pozn.: vybraní žáci absolvují veřejným vystoupením

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Pozn.: vybraní žáci absolvují veřejným vystoupením

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.2 Studijní zaměření Hra na EKN (elektronické klávesové nástroje)

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů.

O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel. O rozdělení hodinové dotace v předmětu komorní hry, souborové hry, semináře EKN nebo sborového zpívání či semináře v rozmezí 1. až 7. ročníku rozhoduje rovněž učitel. Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na EKN	1	1	1	1
Komorní hra* Souborová hra*	1	1	1	1

Sborový zpěv*				
Seminář pop. hudby*				
Seminář Svět hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů. O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na EKN

Charakteristika nástroje

Elektronické klávesové nástroje (nazývané také keyboard nebo jednoduše „klávesy“) jsou nejmladším členem rodiny nástrojů vyučovaných na hudebních školách. Jejich velká obliba je dána cenovou dostupností oproti jiným klávesovým nástrojům, přenosností nástroje a v neposlední řadě moderními technickými možnostmi, které mohou klasickou nástrojovou výuku obohatit o další rozměr.

Vyučovaný repertoár ovšem není omezen pouze na populární hudbu, ale zaměřuje se i na klasický repertoár a seznamuje žáka s různými styly a s využíváním možností nástroje v co nejširších souvislostech.

Výuka žáků je možná od pěti let. Podmínkou plnohodnotného studia je kvalitní nástroj s rozsahem nejméně 5 oktáv (s klávesami běžné klavírní velikosti), s dynamickou klávesnicí a přehledným větším displejem.

Přípravné studium

Žák

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si elementární návyky týkající se správného sezení a uvolněného držení rukou
- učí se orientaci na klaviatuře
- hraje podle sluchu jednoduché dětské písničky
- seznamuje se s notovým zápisem

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- správně sedí a dbá na uvolnění a správné postavení rukou
- hraje jednoduché písničky nebo skladbičky v pětiprstové poloze pravou i levou rukou
- hraje jednoduché písničky s jednoprstovým doprovodem v levé ruce (T, D, případně S)
- je schopen zahrát z paměti lidovou píseň nebo krátkou skladbu

2. ročník

Žák

- rozšiřuje si rozsah do celé oktávy
- využívá podklady palce
- spojuje notový zápis s orientací na klavírní a správně jej reprodukuje
- využívá základní typy úhozu (legato, staccato)
- hraje jednooktávové stupnice durové
- zvládá hru durových akordů v rozkladech
- využívá základní typy automatického doprovodu
- při automatickém doprovodu používá levou rukou již jen plné akordy
- hraje z paměti lidové písničky nebo drobné skladby přednesového charakteru

3. ročník

Žák

- orientuje se v základních akordických značkách (dur, moll, dominantní septakordy)
- umí se přizpůsobit hře s automatickým doprovodem různých stylů
- ovládá funkce INTRO, ENDING, SYNCHRO, FILL-IN
- uplatňuje možnosti imitace různých nástrojů ze zvukové banky nástroje
- orientuje se v tóninách s křížky i s bé
- seznamuje se s různými žánry a různými typy literatury
- dbá na prstoklad a správné držení rukou a těla

4. ročník

Žák

- orientuje se v základních harmonických funkcích a podle možnosti je sám aplikuje do jednoduchých doprovodů
- vytvoří doprovod k jednoduché písni s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)
- odlišuje a umí uplatnit základní dynamické odstíny (forte, piano, mezzoforte)
- hraje dvouoktávové stupnice durové i mollové
- využívá dovedností získaných z předchozích ročníků a rozšiřuje je o další technické a výrazové prvky
- hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku

5. ročník

Žák

- rozšiřuje repertoár na úrovni své technické a hudební vyspělosti
- v doprovodu využívá různých obrátů akordů v levé ruce a umí je spojovat
- orientuje se v různých hudebních obdobích, stylech a žánrech, v jejich charakteristice a využití
- tvoří si vlastní výběr hraného repertoáru z různých žánrů
- ovládá chromatickou stupnici
- upraví a přizpůsobí klavírní skladby provedení na EKN
- správně frázuje

6. ročník

Žák

- umí vytvořit a používat různé typy septakordů (maj, moll7, dim)
- čerpá vedle dané studijní literatury i z vlastních zdrojů (např. internet), učí se základním pravidlům aranžování skladeb
- odvodí si a použije samostatně správný automatický doprovod, tempo i zvuk
- zachovává stylovost při výběru doprovodů a zvuků
- využívá vhodně funkce nástroje, které již dokáže ovládat
- orientuje se v základním ovládnutí různých typů EKN

7. ročník

Žák

- uplatňuje vlastní tvůrčí přístup
- podílí se na výběru skladeb
- aranžuje společně s učitelem vybrané skladby ze zpěvníků, z internetu či podle poslechu
- využívá podle svých schopností osvojené technické dovednosti a orientuje se v celém rozsahu klaviatury
- ovládá funkce daného nástroje, využívá jeho zvukové a technologické možnosti, propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je obeznámen s dalšími možnostmi využití nástroje ve spojení s digitálními technologiemi a podle svých schopností je uplatňuje v hudební produkci

Studium I. stupně může žák 7. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením. Pokud žák neabsolvuje veřejně, vykoná závěrečnou zkoušku v rozsahu látky probrané v 7. ročníku.

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- hraje klavírní skladby různých stylů na aktuální úrovni dle vlastního výběru
- vytvoří a zapíše základní harmonický doprovod na základě poslechu skladby či písně
- transponuje jednodušší písně do různých tónin
- učí se improvizaci na jednoduchý harmonický základ
- chápe označení nejrozličnějších typů akordických značek a dokáže si odvodit dané akordy
- prohlubuje schopnost pohotové hry z listu

3. a 4. ročník

Žák

- vytvoří samostatně vlastní aranžmá skladby či písně dle vlastního výběru
- tvoří si vlastní repertoár napříč styly a žánry
- podle možností se zapojuje do souborové hry
- využívá sluchové sebekontroly při hře s dalšími nástroji
- je schopen nastudovat skladbu samostatně
- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- ovládá pokročilé funkce nástroje a využívá jeho zvukové a technologické možnosti
- interpretuje prostřednictvím EKN jemu dostupné skladby různých stylů a žánrů, přičemž svou interpretací respektuje obsah a formu díla
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- sleduje nové trendy ve vývoji a využití EKN a zajímá se o ně

Studium II. stupně může žák 4. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením.

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické a výrazové citění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Seminář EKN

I. + II. stupeň základního studia

Žák

- pracuje s pomocí učitele na skladbách různých stylů a žánrů
- věnuje se s učitelem intenzivněji rozboru skladeb a rozboru jejich interpretace
- prohlubuje své znalosti o elektronických klávesových nástrojích a jejich možnostech
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o skladbách a jejich autorech
- poslouchá s učitelem nahrávky různých interpretů a diskutuje o nich

5.2.3 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika nástroje

Akordeon je vícehlasý nástroj, který nabízí velmi široké možnosti uplatnění napříč nejrozličnějšími hudebními žánry a styly. Má své místo v lidové či folklórní hudbě právě tak, jako v hudbě klasické, a to jak nástroj sólový, tak v souhře s jinými nástroji. S výukou je možné začít již od šesti let. Naše škola umožňuje vypůjčení dětských nástrojů začátečníkům a nabízí výuku jak klávesového, tak knoflíkového akordeonu.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1

Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Soubořová hra* Akordeonový seminář * Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů.

O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel. O rozdělení hodinové dotace v předmětu komorní hry, soubořové hry, akordeonového semináře nebo sborového zpívání v rozmezí 1. až 7. ročníku rozhoduje rovněž učitel. Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Volitelné předměty: Komorní hra* Soubořová hra* Akordeonový seminář* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žák navštěvuje jeden z povinně volitelných předmětů. O zařazení žáka do určitého z volitelných předmětů rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si elementární návyky (sezení, držení nástroje)
- učí se základnímu postavení pravé ruky na hmatníku
- osvojuje si základy měchové a prstové techniky
- hraje jednoduché dětské lidové písně pravou rukou

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- osvojuje si a upevňuje základní návyky týkající se správného držení a upevnění nástroje
- dbá na správné a uvolněné postavení rukou a správné sezení
- učí se orientaci na tastatuře pravé ruky
- učí se znalosti základních basů s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- učí se správnému vedení měchu podle měchových značek
- hraje jednoduché písně nebo skladbičky v pětiprstové poloze pravou rukou
- snaží se o souhru levé a pravé ruky na jednoduchých písničkách a cvičeních
- umí použít základní stupně dynamiky (p, f, mf)
- rozlišuje základní tempa
- je schopen zahrát z paměti lidovou píseň

2. ročník

Žák

- rozšiřuje si rozsah pravé ruky s použitím podkladu palce (u klávesového akordeonu)
- zdokonaluje souhru obou rukou
- spojuje notový zápis v G i F-klíči s orientací na tastatuře pravé ruky i basovém hmatníku
- rozlišuje hru legato, staccato, tenuto
- učí se hrát v různých durových tóninách
- ovládá durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy levou i pravou rukou

- rozšiřuje dynamiku o další stupně - crescendo a decrescendo
- dbá na správné nasazení a zakončení tónů
- uplatňuje důsledně sluchovou sebekontrolu

3. ročník

Žák

- zdokonaluje se ve hře durových stupnic oběma rukama dohromady
- využívá hru dvojhmatů v pravé ruce
- zvládá hru durových akordů s obraty (melodicky i harmonicky)
- uplatňuje hru s dynamikou
- užívá správně různá tempa
- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje
- dbá na správný prstoklad
- zdokonaluje měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty)
- podle svých individuálních schopností rozvíjí hru z paměti

4. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku obou rukou
- dbá na správné frázování, dynamiku a tempo
- uplatňuje hru bez zrakové kontroly, rozvíjí hmatovou orientaci
- orientuje se v základních a pomocných basech a příslušných durových, mollových a septimových akordech
- vytvoří doprovod k jednoduché písni s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje mollovou stupnicí pravou i levou rukou zvlášť, případně dohromady
- dbá na stálý rozvoj měchové techniky a tvoření kultivovaného tónu
- seznamuje se s akordeonovou literaturou různých žánrů a stylů

5. ročník

Žák

- orientuje se v celém rozsahu tastatury pravé ruky
- používá barevné možnosti různých rejstříků svého nástroje
- ovládá i náročnější rytmické doprovody
- seznamuje se s polyfonní hrou - vícehlasem
- rozšiřuje si repertoár na úrovni své technické a hudební vyspělosti o skladby různých stylů
- užívá vhodně základní agogiku - ritardando, accelerando
- rozvíjí hru dvojzvuků, trojzvuků i čtyřzvuků v pravé ruce
- dbá na kvalitu tónu za využití prstové a měchové artikulace
- dbá na stálý rozvoj měchové techniky a tvoření kultivovaného tónu
- dle možnosti se zapojuje do souborové či komorní hry

6. ročník

Žák

- tvoří si vlastní výběr repertoáru z různých žánrů
- orientuje se v různých hudebních obdobích, stylech a žánrech, v jejich charakteristice a využití
- chápe chromatickou stupnici
- rozvíjí hru jednoduché polyfonní skladby a rozumí její stavbě
- používá základní melodické ozdoby
- dbá na přesnou reprodukci přednesových skladeb po stránce stylové, výrazové, technické, tempové, dynamické i agogické
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu či píseň
- hraje písně ze zpěvníků podle akordických značek a umí zvolit vhodný doprovod podle stylu písně
- dle možnosti se zapojuje do souborové či komorní hry

7. ročník

Žák

- je schopen samostatného nastudování skladby
- podílí se na výběru skladeb
- snaží se při hře o realizaci svých hudebních představ za pomoci všech doposud získaných znalostí a dovedností
- transponuje jednodušší písně do různých tónin
- orientuje se ve stupnicích kvintového a kvartového kruhu durových i mollových
- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- stále zdokonaluje tvoření tónu a měchovou i prstovou techniku
- na základě svých schopností se začleňuje do souborové nebo komorní hry

Studium I. stupně ukončí žák 7. ročníku buď veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou v rozsahu látky probrané v 7. ročníku.

II. stupeň základního studia

Přípravné studium II (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)

- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. až 4. ročník

Žák

- využívá a rozvíjí všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá a rozvíjí nástrojovou a měchovou techniku, je schopen tvořit kultivovaný tón
- rozšiřuje si repertoár dle svých schopností a seznamuje se dále s akordeonovou literaturou různých žánrů
- orientuje se v různých stylových obdobích od baroka po současnost
- aranžuje společně s učitelem vybrané skladby ze zpěvníků, z internetu či podle poslechu
- je schopen pohotové hry z listu u přiměřeně obtížných skladeb
- zapojuje se dle možností do souborové či komorní hry a využívá sluchové sebekontroly při hře s dalšími nástroji
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku, interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- ovládá práci s tónem, základy frázování a dále si rozvíjí svou hudební paměť
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru

Studium II. stupně může žák 4. ročníku ukončit veřejným absolventským vystoupením.

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické a dynamické cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituru
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Učební osnovy předmětu Akordeonový seminář

I. + II. stupeň základního studia

Žák

- pracuje s pomocí učitele na skladbách různých stylů a žánrů
- věnuje se s učitelem intenzivněji rozboru skladeb a rozboru jejich interpretace
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o svém nástroji
- prohlubuje své znalosti a vědomosti o skladbách a jejich autorech
- poslouchá s učitelem nahrávky různých interpretů a diskutuje o nich

5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo

Charakteristika nástroje

Cembalo je klávesový nástroj, jehož zvuk vzniká trsáním plektra o strunu prostřednictvím jednoduché mechaniky. Charakteristika zvuku je odlišná od klavíru, má proti jeho malebným možnostem spíše kresebný a ostřejší (nikoliv silnější, naopak) strukturovaný tón, dobrý nástroj ale dokáže podchytit jak rozvoj hudebnosti, tak svébytně reaguje na úhoz, je více založen na artikulaci jednotlivých prstů. Jeho literatura spadá do 16. - 18. století (zcela jednoduché až

po virtuózní skladby a dále pro toto období by cembalo mělo být nepostradatelným nástrojem pro basso continuo - neboli generálbas - v komorní i orchestrální hře a pro zpěv) a dále od 20. století dodnes. Nástroj může mít jednu i dvě klaviatury a i více rejstříků, lišící se barvou, případně výškou tónu. Dají se zakoupit jednoduché malé typy jako kopie historických nástrojů nebo levně i nástroje ze 2. pol. 20. století, Jsou lehčí, slabší a lépe přenositelné než klavír či piano.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na cembalo	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.

O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností školy a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na cembalo	1	1	1	1

Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Sborový zpěv*				
Seminář pop. hudby*				
Seminář Svět hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na cembalo

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá základy držení ruky, paže, prstové techniky (artikulace a úhozu)
- osvojuje si základní rytmické a metrické vzorce
- cvičí se v pamětné reprodukci
- orientuje se v durových tóninách do 4 křížků a 2 bémolů (stupnice, akordy, od nich odvodí mollový)
- zná základy hry z listu
- chápe, jak nástroj tvoří tóny a je seznámen s možnostmi registrování, i když zatím hraje většinou jen na jeden registr

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart: The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants

2. ročník

Žák

- již jemněji rozlišuje artikulaci sluchem i dovedností

- seznamuje se se specifickým dobovým prstokladem dle skladeb (i ve hře stupnic)
- seznamuje se s hudbou více stylů a žánrů v jednoduchých skladbičkách
- ovládá základy provádění vybrané ornamentiky
- umí v jednoduchých tóninách spojovat D-T
- seznamuje se se základy vícehlasu
- je veden k dílčí improvizaci (malé obměny)
- má lepší orientaci při hře z listu

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart: The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)

3. ročník

Žák

- se orientuje v rozdílnosti základních tanečních vět barokní suity
- prohloubil dovednost v polyfonii i akordicky doprovázené hudbě
- je schopen samostatněji pracovat se základy agogiky a náladou skladby
- má rozšířenou zkušenost s ornamentikou, prstoklady
- ovládá základní akordické spoje T-S-D a T-D-T v různých polohách
- častěji využívá registrační možnosti nástroje
- pokouší se o obměny a improvizaci na základních harmonických spojkách

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart: The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Siegel, Richard: Apprendre a toucher le clavecin exercices et pieces pour débutants vol 1+2 + CD
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Sbírka skladeb pro hru z listu (lehká úroveň, Basel –Ak. staré hudby)
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)

4. ročník

Žák

- zvládá s jistotou dvouhlasou polyfonii
- prohlubuje rytmické cítění podle žánru a charakteru skladbičky
- pracuje s volnou formou
- má upevněnou prstovou techniku
- prohlubuje skoky a vícehmaty

- pracuje se základní kadencí včetně D7
- začíná se znalostí realizace akordů podle čísla
- je schopen se zapojit do komorní hry
- umí během skladby v důležitých předělech vystřídat manuály oběma rukama nebo jen jednou rukou
- část skladeb studuje z paměti
- k dané melodii vyhledává generálbasový doprovod

Studijní literatura:

- Kees Rosenhart : The Amsterdam harpsichord tutor
- Boxall, Maria: Harpsichord Metod
- Specimen Sight-Reading Tests for Harpsichord, Grades 4-8
- Francois Couperin: L'Art de toucher le clavecin (cvičení)
- J. S. Bach: Malá preludia a fughetty

5. ročník

Žák

- řeší již složitější technické prvky (křížení rukou na jednom manuálu i na dvou manuálech, skoky akordů, oktávy apod.), umí střídat manuály častěji během skladby
- seznamuje se s tříhlasou polyfonií nebo volnou polyfonií francouzského stylu
- ovládá jednoduché generálbasové cvičení podle čísel
- snaží se o vytvoření druhého hlasu (polyfonicky)
- zapojuje se do komorní hry
- dle možností získává poznatky ze hry z listu

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbíрка skladeb pro hru z listu (lehká úroveň, Basel –Ak. staré hudby)
- Catherine Zimmer: Des Lys Naissants (Pro gbas)

6. ročník

Žák

- je schopen pracovat s více kontrastními tempy a charaktery v jedné skladbě
- realizuje trojhlasou polyfonií
- je vnímavý k důsledkům artikulace
- zapojuje se do komorní hry
- realizuje rozmanitě ornamentiku podle charakteru a tempa skladby

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbíрка skladeb pro hru z listu (lehká nebo střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

7. ročník

Žák

- dovede podat celostný, relativně vyrovnaný výkon ve všech složkách v delší skladbě (jednovětá sonáta nebo sonatina, drobná toccata, preludium, variace, rondo apod.) nebo cyklu drobnějších skladeb (suite).
- snaží se sám navrhovat artikulaci, rozpoznávat její účinky na charakter, metrrytmiku a na styl skladby
- je seznámen s některými stylovými úpravami při vypracovaném generálním basu v komorní hudbě.

Studijní literatura:

- Výběr z výše uváděných sbírek nebo podle potřeby z dobové (15. – 18. stol.) nebo moderní literatury.
- Sbírká skladeb pro hru z listu (lehká nebo střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. ročník

Žák

- žák, který navazuje na I. stupeň vzdělávání, upevňuje své dosavadní dovednosti a seznamuje se s novými prvky – způsoby zacházení s rytmem, obohacuje úhozovou stránku, spolu se skladbami získává širší rozhled po tvorbě vybraného skladatele v kontextu doby
- snaží se vytvářet si sám prstoklad i registraci
- realizuje generálbasová cvičení, u jednodušších se pokouší o transpozici do blízké tóniny.

Studijní literatura:

- J. S. Bach: Sinfonie
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)

- J. A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
- Chambonnières, L. Couperin, F. Couperin, J. Dandrieu, G. F. Händel, H. Purcell, J. Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn
- Sbírka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

2. ročník

Žák

- se soustředí na hru z listu, improvizaci a francouzský generálbas
- během roku nastuduje dvě větší skladby rozměrem i technickou obtížností
- nedílnou součástí je komorní hra (basso continuo z realizovaného partu)

Studijní literatura:

- J. Christensen: Die Grundlagen des Generalbaßspiels im 18. Jahrhundert. Bärenreiter 2002
- J. S. Bach: Sinfonie, Francouzské suity (výběr)
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)
- J. A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
- J. J. Froberger, L. Couperin, J. Dandrieu, F. Couperin, J. Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn,
- Sbírka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. staré hudby)

3. ročník

Žák

- se soustředí na hru z listu, improvizaci a německý generálbas
- během roku nastuduje jednu toccatu nebo beztaktové preludium, jednu barokní suitu (eventuálně výběr), jednu skladbu 16. století a jednu skladbu 20. století
- nedílnou součástí je komorní hra (basso continuo z realizovaného partu)

Studijní literatura:

- J.S.Bach: Sinfonie, Francouzské suity (výběr)
- D. Scarlatti: Sonaty (výběr)
- J.A. Benda: Sonaty a sonatiny (výběr)
- J.J. Froberger, L. Couperin, G. Le Roux, F. Couperin, J. Ph. Rameau, angličtí virginalisti, J. Haydn
- Sbírka skladeb pro hru z listu (střední úroveň, Basel –Ak. Staré hudby)
- Hudba XX.stol. (výběr)

4. ročník

Žák

- se připravuje na své absolventské vystoupení, přičemž prohlubuje své dosavadní dovednosti a znalosti v ovládání nástroje a v realizaci stylové hudby a konkrétního žánru

Studijní literatura: repertoár dle dohody

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové citění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické citění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partitūře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.5 Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika nástroje

Varhany jsou často označovány jako královský nástroj. Vyvíjely se víc než dvě tisíciletí ve zvukově mnohostranný a technicky složitý nástroj. Za vynálezce varhan je považován Řek

Ktésibios z Alexandrie, který žil v polovině 3. století před n. l. V antické době najdeme varhany hlavně v divadlech a arénách, kde hrály při různých světských slavnostech. Do Evropy se varhany dostaly z Byzancie, kdy roku 757 byzantský císař Konstantin V. poslal varhany zdobené zlatem a drahokamy franckému králi Pipinu Krátkému. Ve středověku si získaly oblibu ve dvorském prostředí. Koncem prvního tisíciletí se začínají stavět ve velkých kláštorech, které byly tehdy středisky vzdělanosti. Postupně se dostávají do všech významných evropských chrámů. Zpočátku byly varhany jednodušší a hra na nich byla velmi obtížná. Postupným konstrukčním zdokonalováním, jako byl vynález vzdušnice, ale i osamostatnění pedálu a poté i vynález žaluzií, se začal projevovat odlišný vkus územních oblastí. Varhanářství tak prodělávalo v jednotlivých částech Evropy svůj specifický vývoj v chápání varhanního zvuku, ale i estetickým ztvárněním varhanních prospektů. Můžeme tak hovořit o varhanách severoněmeckých, jihoněmeckých, francouzských, italských či španělských. V Čechách se objevily varhany snad již v 11. století a vyvíjely se pod jihoněmeckým vlivem. Od této doby vznikla řada nástrojů, z nichž některé zůstaly, jiné byly nahrazeny novými dle vkusu a potřeb místa, pro které byly určeny.

Varhany jsou zcela výjimečným nástrojem, neboť neexistují dva stejné na světě a vždy každý originál je určen konkrétnímu prostoru. I tento fakt je nutno zohlednit při výuce hry na varhany. V současné době, kdy se těší velkému zájmu koncerty v chrámech, ale i koncertních sálích, je výuka směřována na sólovou hru, ale i k doprovodu nástrojů či zpěvu nebo sboru a doprovodu nejrůznějších obřadů. Žák je pak schopen hrát nastudované skladby na varhanách při koncertech v kostele, v sálech např. při varhanních soutěžích, při tom dovede rozlišit jednotlivé nástroje a jim se přizpůsobit. V dnešní době, kdy je dostupná bohatá literatura všech stylových období, je možné a žádoucí výuku vést i přímo na nástrojích tomu určených, tedy např. barokních či romantických varhanách. Žák by se měl stejně tak orientovat dle svých schopností v jednoduchých improvizacích, vytvářet predehry či dohry a umět doprovodit instrumentalisty.

Studium hry na varhany slouží i k přípravě pro další odborné studium na konzervatoři, eventuálně při výjimečném nadání žáka i na AMU.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Improvizace nebo Komorní hra			0,5	0,5	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2,5	2,5	3	2	2

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na varhany	1	1	1	1
Improvizace nebo Komorní hra	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na varhany

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- se orientuje u nástroje (manuály, pedál, rejstříky)
- fixuje správné posazení u nástroje, uvolnění těla při hře, zásady vhodného obutí
- zvládá základy manuálové techniky (tiché výměny prstů, legato) v jednohlase a akordech
- dovede rozlišit úhozy legato, portamento, staccato
- ovládá základy pedálové techniky (hra špicí, patou, tiché výměny, glissanda)

2. ročník

Žák

- využívá získanou manuálovou a pedálovou techniku
- ovládá hru pedálových stupnic přes 1 oktávu
- ovládá nezávislost rukou a nohou, správnou koordinaci pohybů
- využívá při hře zvukových možností nástroje jednoduchými změnami manuálů
- dokáže číst notový zápis ze tří notových osnov

3. ročník

Žák

- ovládá s jistotou nezávislost rukou a nohou, koordinace pohybů těla
- zvládá manuálovou techniku (tiché výměny prstů, hru legata, portamenta, staccata)
- zvládá pedálovou techniku (používání špicí i pat, tiché výměny, příprava, hra stupnic dur i moll)

- používá změny manuálů při hře
- na základě rytmického cítění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- ovládá polyfonní hru
- orientuje se v jednoduchých skladbách různých forem a stylů

4. ročník

Žák

- upevňuje manuálovou techniku (artikulace a frázování)
- rozvíjí pedálovou techniku (hra stupnic zároveň s manuálem)
- ovládá hru melodických ozdob v barokních skladbách
- vnímá hudební sloh jednotlivých skladeb
- ovládá souhru s jiným nástrojem

5. ročník

Žák

- využívá všech dosažených dovedností
- ovládá složitější polyfonní hru
- je schopen jednoduché registrace barokních skladeb
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- rozvíjí pedálovou techniku hrou pedálových cvičení

6. ročník

Žák

- ovládá složitější změny manuálů
- zvládá použití ozdob v barokní a klasické hudbě
- podle svých schopností využívá polyfonní hru tří až čtyřhlasou
- rozvíjí spolehlivou souhru ve skladbách všech stylových epoch

7. ročník

Žák

- užívá všechny technické prvky varhanní hry manuálové i pedálové
- ovládá výrazové prostředky varhanní hry (artikulace, frázování, agogika)
- dokáže zahrát stupnice v pedálu v souhře s manuálem
- interpretuje skladby různých stylových období a využívá v nich získané dovednosti
- je schopen používat žaluzie
- vypracuje samostatně prstoklad a nohoklad u jednodušších skladeb
- dokáže využít podle stupně své vyspělosti zvukových a barevných možností nástroje

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. ročník

Žák

- ovládá nezávislost rukou a nohou
- využívá znalosti artikulace k prohloubení práce
- zdokonaluje pedálovou techniku
- vytváří si samostatný názor na rejstříkování

2. ročník

Žák

- ovládá triovou hru
- dokáže samostatně připravit prstoklad a nohoklad
- vytváří si samostatně představu o zvuku a výrazu studované skladby (pod vedením pedagoga)
- zdokonaluje se ve hře polyfonie

3. ročník

Žák

- zdokonaluje se v triové hře
- prohlubuje své dovednosti v agogice a frázování skladeb romantismu a soudobé hudby
- ovládá přizpůsobení se různým typům nástrojů
- zvládá samostatně artikulaci nové skladby

4. ročník

Žák

- zvládne jistě pedálovou i manuálovou techniku
- ovládá triovou hru
- ovládá polyfonní hru
- využívá hru ozdob
- je schopen zahrát danou skladbu na různých nástrojích a tam ji i naregistrovat
- ovládá přizpůsobení se danému prostoru
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb všech stylových období od baroka po současnost

- využívá znalostí o obsahu skladby
- vyhledává skladby podle vlastního výběru
- dle svých možností nastuduje jednotlivé části skladeb z paměti

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětu Improvizace

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- dokáže hrát z listu dvouhlasé skladby
- zvládá spojování T, S, D v durových tóninách
- využívá harmonické funkce (T, D, S) v durových a mollových tóninách
- hraje jednoduché kadence

4. ročník

Žák

- zvládá hru z listu jednoduchých skladeb
- prohlubuje hru jednoduchých kadencí

5. ročník

Žák

- zvládá jednoduchý doprovod jiného nástroje
- užívá kadence dur i moll

6. ročník

Žák

- doprovází zpěv
- zvládá hru krátkých čtyřtaktových vět

7. ročník

Žák

- doprovodí jiný nástroj nebo pěvecký sbor
- dokáže hrát z listu skladby s jednodušším pedálem
- zvládá základní kadence v dur a moll

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- seznamuje se s hrou číslovaného basu
- ovládá doprovody různých písní

2. ročník

Žák

- hraje číslovaný bas
- ovládá doprovody písní

3. ročník

Žák

- dovede vytvořit jednoduché přede hry a dohry

4. ročník

Žák

- zvládne doprovod sólového nástroje, pěveckého sboru
- je schopen souhry s komorním orchestrem
- je schopen samostatného hraní při různých obřadech
- zvládá základy varhanní improvizace
- je schopen zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti i s použitím pedálu

Učební osnovy předmětu Komorní hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituru
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika nástroje

Housle jsou prastarým strunným nástrojem, který vznikl již v polovině 16. století. Jsou základem každého symfonického i komorního orchestru, běžné jsou i smyčcové orchestry. Mají hlubokou tradici v evropské klasické hudbě, většina skladatelů jim věnovala důležitou část svého díla. Jsou nejmenší z rodiny smyčcových nástrojů, mezi které se řadí ještě viola, violoncello a kontrabas. K dokonalosti byly housle dovedeny v průběhu 17. století italskými mistry (Amati, Stradivari, Guarneri, Stienner).

Nedílnou součástí je smyčec, který dosáhl vrcholu vývoje o sto let později ve Francii (Tourte). Nástroj má široké uplatnění v sólové, komorní i orchestrální hře.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností školy a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na housle	1	1	1	1
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na housle**Přípravné studium**

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zazpívá lidové písně
- osvojí si uvolňovací cvičení ke správnému uchopení houslí a smyčce
- předvede základní durový prstoklad formou rytmického brnkání na všech strunách

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dokáže detailně popsat nástroj a smyčec a jeho funkci
- používá správné držení těla i nástroje při hře
- usiluje o správné nasazení smyčce
- cvičí pohyblivost prstů levé ruky
- učí se kombinované funkci levé paže v základní poloze (durový prstoklad)
- využívá koordinace pohybu pravé a levé ruky
- používá základní technické prvky hry ovládání celého smyčce
- učí se základní smyky detaché a legato
- používá hru z not i z paměti
- soustavně kontroluje intonaci

2. ročník

Žák

- používá a prohlubuje schopnost doladování tónu
- pracuje na zdokonalování správného a přirozeného držení houslí a smyčce
- ovládá prsty v základních prstokladech dur a moll, probírá další
- osvojuje si správné pozice pravé ruky při přechodech přes struny
- používá smyk detaché, legato, nácvik martelé a staccata
- orientuje se v základní dynamice - p, mf, f
- hraje kratší skladby z paměti
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správný postoj a držení nástroje)
- rozlišuje durový a mollový prstoklad
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze v kombinacích na více strunách
- nacvičuje hru drobných etud
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen se doladit k druhému nástroji
- hraje dle individuálních schopností kratší skladbu z paměti
- nacvičuje souhru s dalším nástrojem
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly
- se učí průběžně hodnotit svůj výkon

4. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost
- vnímá výraz dané skladby

- pěstuje smysl pro přesný rytmus a předepsané tempo
- zvládá odlišit dynamické odstíny
- rozlišuje a zvládá základní prstoklady v první poloze, užívá je při hře
- využívá vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato, martelé)
- se věnuje nácviku hry v polohách s použitím jednoduchých výměn
- seznamuje se dle svých schopností s vibratem
- se učí hodnotit svůj výkon
- prohlubuje souhru s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- je využívá při hře stupnic a rytmických kombinacích přes 2 oktávy
- pokračuje v nácviku výrazových složek hry, práce se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibrata, dynamiky
- zdokonaluje hru vibrata na delších tónech
- rozlišuje různorodost a charakter skladeb (klasická, moderní hudba)
- se uplatňuje v komorní nebo v souborové hře
- se učí hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák

- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolé
- zdokonaluje techniku levé ruky
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- využívá dosud probrané polohy
- studuje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu 3 oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- se seznamuje se skladbami různých stylových období a žánrů
- procvičuje hru z listu jednoduchých skladeb
- se uplatňuje při hře v komorních uskupeních
- dovede přijímat rady učitele
- uvědomuje si své přednosti a nedostatky

7. ročník

Žák

- zahraje základní durové a mollové stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes 3 oktávy
- zdokonaluje intonační, rytmickou i tónovou sebekontrolu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti různých stylových období a žánrů
- uplatňuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia a dokáže je použít v individuální i skupinové interpretaci

- využívá návštěvy koncertů k rozlišování hudebního rozhledu
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst
- ukončí první stupeň dle svých možností veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- opakuje a zdokonaluje znalosti nabyté v I. cyklu
- se orientuje v notovém zápisu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- hraje stupnice přes 3 oktávy
- se orientuje v různých polohách (dle svých schopností)
- prohlubuje hudební výraz (dynamika, vibrato, akcenty)
- je schopen hry z listu
- zvládá se zapojit do komorní hry
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon

3. a 4. ročník

Žák

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- se podílí a postupně samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zvládá se zapojit do hry komorní, souboru nebo orchestru
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst
- dokáže ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituru
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika nástroje

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů s dlouhou kulturní tradicí. Svým tónovým zabarvením může připomínat lidský hlas a umí jím vyjádřit hluboké a intenzivní emoce. Při hře se struny rozechvívají smyčcem stejně jako u houslí nebo violy.

Díky svému hlubšímu tónovému rozsahu z historického hlediska zastupovalo převážně doprovodné hlasy (continuo). Postupně se však vyvíjelo i jako sólový nástroj. Svě

nezastupitelné místo má v rozličných komorních a orchestrálních uskupeních. Od druhé poloviny 20. století proniká i do různých moderních žánrů.

V individuálních hodinách se žák seznámí se stavbou nástroje a péčí o něj. Osvojí si správné sezení u nástroje a tvoření tónu. K získání základních hráčských dovedností využíváme známé lidové písně a drobné skladby. V průběhu studia postupně zvyšujeme nároky na techniku a hudební cítění žáka, ovšem vždy s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a zájmu. Mladí violoncellisté na naší škole účinkují sólově nebo s doprovodem klavíru, zapojují se do různých komorních seskupení.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1 – 1,5	1 – 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1 – 1,5	1 – 1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

V 6. a 7. ročníku jsou hodiny rozdělovány podle možností školy a rozhodnutí učitele tak, aby každý žák měl minimálně 2,5 hod.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na violoncello	1	1	1	1

Komorní hra*	1	1	1	1
Soubořová hra*				
Sborový zpěv*				
Seminář pop. hudby*				
Seminář Svět hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na violoncello

Přípravné studium

Žák

- seznamuje se hravou formou s violoncellem
- zná části violoncella a smyčce
- ovládá uvolňovací a přípravná cvičení
- dokáže se správně posadit u nástroje a uchopit jej - s uvolněným držením těla
- umí pojmenovat jednotlivé struny
- orientuje se v notovém zápisu prázdných strun v basovém klíči
- deklamuje pizzicato lidová říkadla na prázdných strunách
- zahraje pizzicato a zazpívá jednoduché lidové písně v základní poloze na jednotlivých strunách
- uchopí správně smyčec
- zahraje středem smyčce na prázdných strunách
- zná základní informace o zacházení s nástrojem a péči o něj

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zná části violoncella a smyčce
- zvládá základní návyky správného, přirozeného a uvolněného držení těla a nástroje
- správně postaví levou ruku v základní poloze

- umí hrát pizzicato jednoduché lidové písně na všech strunách
- zahraje durové stupnice a akordy v jedné oktávě v základní úzké poloze - C, G, D
- uchopí správně smyčec
- umí rozdělit tah smyčce na dolní a horní polovinu
- seznamuje se s notami v basovém klíči
- zahraje jednoduché písně nebo skladbičky v základní poloze z paměti
- zná základní informace o zacházení s nástrojem a péči o něj

2. ročník

Žák

- upevňuje základní dovednosti správného držení nástroje
- upevňuje správné postavení levé ruky v základní poloze
- seznamuje se se širokou polohou v základní poloze
- nacvičuje výměny polohy ze základní do 7. polohy
- podle svých schopností dovede zahrát stupnice a akordy ve dvou oktávách - C, G, D, F
- využívá intonační sebekontroly pomocí 4. prstu základní polohy a prázdné struny
- používá základní smyky détaché, legato a jejich kombinaci
- ovládá smyčec při přechodech přes struny
- orientuje se v notovém zápisu v basovém klíči v základní poloze
- orientuje se v délkách not
- seznamuje se se základní dynamikou forte – piano
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu nebo píseň sólo i s doprovodem jiného nástroje z paměti

3. ročník

Žák

- upevňuje správné postavení pravé i levé ruky
- nacvičuje postavení levé ruky v široké poloze na všech strunách
- orientuje se ve výměnách mezi základní a sedmou polohou
- dovede zahrát stupnice a akordy přes dvě oktávy - C, D, G, F
- rozvíjí sebekontrolu intonace
- používá základní smyky při práci s tónem – détaché, legato, martelé a akcent
- orientuje se v notovém zápisu v basovém klíči v základní a sedmé poloze
- podle svých schopností používá základní výrazové prostředky (p, f, cresc., decresc.)
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu sólo i s doprovodem jiného nástroje z paměti nebo z not

4. ročník

Žák

- upevňuje a rozvíjí dříve získané dovednosti
- seznamuje se s nácvikem výměn do ostatních poloh

- seznamuje se s nácvikem vibrata
- dle svých schopností zahraje stupnice a akordy přes dvě oktávy C, D, G, F, přes jednu oktávu B, Es, A
- zvládá složitější kombinace smyků
- zlepšuje kvalitu tónu a kontrolu intonace
- orientuje se v notovém zápisu v basovém klíči, hraje z not s minimálním označením prstokladů
- dokáže vyjádřit náladu skladby jednoduchými výrazovými a dynamickými prostředky
- zahraje vybranou přednesovou skladbu přiměřené technické a výrazové obtížnosti sólo i s doprovodem jiného nástroje z paměti nebo z not

5. ročník

Žák

- upevňuje a kultivuje dříve získané dovednosti
- ladí nástroj s kontrolou učitele, využívá přirozených flažoletů
- orientuje se bezpečně v základní a sedmé poloze, zná základy ostatních poloh
- zná základní principy výměny poloh a využívá je
- uplatňuje dle svých možností vibrato jako výrazový prostředek ve skladbách na delších tónech
- seznamuje se se základy hry v palcové poloze v jedné oktávě, v tomto rozsahu čte houslový klíč
- dle svých schopností zahraje stupnice a akordy přes dvě oktávy - C, D, G, F, Es, A
- dbá na funkční uvolněnost při používání jednotlivých druhů smyků
- zvládá složitější rytmy
- seznamuje se s notovým zápisem v tenorovém klíči
- zvládne zahrát z listu snadné party
- uplatňuje vlastní cítění skladby
- zapojuje se do komorních souborů, případně navštěvuje Seminář populární hudby

6. ročník

Žák

- rozvíjí své dovednosti ve hře ve středních polohách
- zdokonaluje hru v palcové poloze
- zahraje stupnice a akordy přes dvě oktávy G, F, Es, A, B přes tři oktávy C, D
- nácvik dvojhmatů - k probíraným stupnicím zahraje tercie a sexty v jedné oktávě
- zahraje skladbu v rychlejším tempu
- seznamuje se s nácvikem hry kantilény
- využívá sluchové sebekontroly
- ladí samostatně nástroj s kontrolou
- prohlubuje schopnosti čtení not v basovém, tenorovém a houslovém klíči
- rozvíjí hru z listu

- zkvalitňuje vyjádření nálady skladby dalšími výrazovými a dynamickými prostředky – ozdoby, vibrato
- pěstuje hru z paměti

7. ročník

Žák

- učí se propojovat teoretické znalosti s praxí
- rozvíjí a upevňuje své dovednosti, zdokonaluje techniku levé a pravé ruky
- dokáže zahrát základní dvojhmaty
- zvládá základní smyky a jejich vzájemné kombinace
- umí tvořit kultivovaný tón
- dokáže číst notový zápis hraných skladeb a orientuje se v něm
- při interpretaci skladeb umí použít odpovídající dynamiku, agogiku a vibrato
- samostatně tvoří frázování, zkvalitňuje svůj muzikální projev
- dokáže zhodnotit své provedení skladeb
- ovládá principy souhry s ostatními nástroji
- ve spolupráci s učitelem připraví své absolventské vystoupení

II. stupeň základního studia

Přípravné studium

Žák

- zná části violoncella a smyčce
- zvládá základní návyky správného, přirozeného a uvolněného držení těla, nástroje a smyčce
- správně postaví levou ruku v základní poloze na všech strunách
- dovede zahrát durové stupnice a akordy v jedné oktávě G, ve dvou oktávách C, D
- uchopí správně smyčec
- umí hrát pizzicato i arco
- umí rozdělit tah smyčce na jednotlivé části
- používá základní smyky détaché, legato a jejich kombinaci
- orientuje se v notovém zápisu v basovém klíči v základní poloze
- orientuje se v délkách not
- používá základní dynamiku forte - piano
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu nebo píseň sólo i s doprovodem jiného nástroje z paměti
- zná základní informace o zacházení s nástrojem a péči o něj

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové citění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické citění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.8 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika nástroje

Charakteristika nástroje

Kytara je drnkací strunný nástroj s hmatníkem. Tón vzniká rozechvěním struny napjaté mezi dvěma pevnými body – pražcem a kobylkou. Struny jsou rozechvívány drnkáním prsty nebo v

případě elektrické kytary plektrem (lidově *trsátka*). Hmatník umožňuje získávat tóny zkracováním chvějné délky struny přitlačením struny na pražec. Z hlediska akustického patří kytara mezi nástroje s doznívajícím tónem. Kytara je akordický nástroj – umožňuje jednohlasou i vícehlasou hru a nabízí tak velmi široké možnosti uplatnění napříč hudebními žánry a styly. S výukou je možné začít již od šesti let.

Hudební obor kytara je zaměřen na rozvoj hudebně – estetického citění skrze tento nástroj. Současně je s pokládáním základů techniky hry rozvíjena hudebnost a tvůrčí myšlení.

Je také rozšiřován žánrový rozhled a formován hudební vkus. Studium zahrnuje komorní nebo souborovou hru.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klasickou kytaru Hra na elektrickou kytaru Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1- 1,5	1- 1,5
Souborová hra Komorní hra Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1- 1,5	1- 1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klasickou kytaru Hra na elektrickou kytaru Hra na basovou kytaru	1	1	1	1
Souborová hra Komorní hra Sborový zpěv* Seminář pop. hudby*	1	1	1	1

Seminář svět hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na klasickou kytaru

Přípravné studium

Žák

- chápe kytarové značení strun, prstokladů. Najde hmat dle tabulatury
- zahraje střídavým úhozem na melodických strunách a dokáže provést hmat ukazováčkem (1.prst), prostředníčkem (2.prst) a prsteníčkem (3.prst)
- dokáže číst a zahrát jednoduchý notový zápis, který obsahuje tóny g1- g2
- zahraje jednohlasně jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zná a dokáže použít při optimálním držení nástroje tyto techniky hry pravé ruky: střídavý úhoz ukazováčkem a prostředníčkem (indice – medio = i-m) dopadem a bez dopadu, úhoz palcem (pulgar = p), střídavý úhoz palce a prstu (p-i, p-m,), úhoz prsteníčkem (anular= a), arpeggio (p-i-m-a), souzvuk prstů (i-m)
- zná a dokáže použít při optimálním držení nástroje tyto techniky hry levé ruky:
- jednoduché hmaty v první poloze na první až čtvrté struně, dvojhmat 1. a 2. prst
- orientuje se v hmatech na první až čtvrté struně.

2. ročník

Žák

- používá při optimálním držení nástroje tyto techniky hry pravé ruky: střídavý úhoz ukazováčku a prostředníčku i –m dopadem a bez dopadu, úhoz palcem , střídavý úhoz palce a dvou prstů (p-i-m), souzvuk tří prstů, souzvuk s palcem, arpeggio (p-i-m-a), souzvuk prstů (i-m)
- zná a dokáže použít při optimálním držení nástroje tyto techniky hry levé ruky: výměna polohy posunem prstu, jednoduché dvojhmaty, jednoduché trojhmaty,

orientuje se: ve hmatech v první poloze, v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu

- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování.

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (základní úhozy nebo úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák

- rozumí přiměřeně obtížné notaci a zápisu prstokladů obou rukou
- orientuje se ve hmatech I. a II. poloze
- zahraje: typovou stupnici bez použití prázdných strun, čtyři stupně stupnice v terciích a sextách, kadence a doprovody k písním v dobře hratelných tóninách.
- zvládne používání kytarových rejstříků
- pomocí výrazových prostředků je schopen vyjádřit formu, náladu a obsah skladby
- je schopen zahrát: složitější rytmické útvary (triola, tečkovaný rytmus, synkopa), skladbu v mírně rychlém tempu
- je schopen vystoupit na koncertě školy

5. ročník

Žák

- orientuje se ve hmatech do V. polohy a je schopen hrát z listu
- zahraje : mollovou stupnici bez použití prázdných strun, durovou stupnici přes dvě oktávy s výměnou polohy, pět stupňů stupnice v terciích a sextách, kadence a doprovody k písním
- zvládne hru vzestupného a sestupného legata, staccato a portamento, barré v rychlém tempu při hře rozkladů a škál
- používá výrazové prostředky: vibrato, glissando, širokou škálu rejstříků
- interpretuje: drobné útvary (etudy, části suit) různých stylových období, skladbu středního rozsahu a technické obtížnosti s důrazem na hudebně – estetickou kvalitu provedení

6. ročník

Žák

- orientuje se ve hmatech do VII. polohy a je schopen hrát z listu.
- zvládne hru: melodických ozdob (příráz, dvojitý příráz a nátryl), umělých flažoletů, rasgueado
- zahraje: mollovou stupnici bez použití prázdných strun, durovou stupnici přes dvě oktávy s výměnou polohy, stupnice v terciích a sextách, kadence a doprovody k písním
- používá artikulaci jako výrazový, stylový a žánrový prostředek

7. ročník

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- má osvojeny kompletní základy kytarové techniky (posez při hře a držení nástroje, dýchání a tvoření tónu, výrazové prostředky: vibrato, glissando, rejstříky, artikulační techniky staccato, portamento, legato, melodické ozdoby)
- ovládá: základní rytmy a jejich složeniny, princip frázování a pulsace různých žánrů (klasickoromantická syntéza, soudobá hudba, žánrová hudba, swing, latina)

- umí si připravit doprovody k písňím.
- hraje technická cvičení etudy a přednesové skladby v rozsahu celého nástroje a s využitím výrazových prostředků tak, aby vystihl charakter skladby
- zahraje z listu part komorní či souborové hry a spolupracuje na
- vytváření společného zvuku, výrazu a interpretace
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

3. ročník

Žák

- má vyrovnanou a stabilní techniku hry
- je schopen samostatné práce při studiu nových skladeb, samostatně vytváří prstoklady, frázování, pracuje s kvalitou tónu a jeho barvou
- orientuje se v dostupné kytarové literatuře
- ovládá interpretaci s ohledem na styl a žánr díla
- podřídí se tanečnímu a swingovému frázování
- poslechem nahrávek významných interpretů a souborů poznává výrazové prostředky a uplatňuje je v sólové i souborové hře
- zlepšuje výraz interpretovaných skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, samostatně vyhledává skladby
- je schopen vystoupit na školních i mimoškolních akcích

4. ročník

Žák

- má vyrovnanou a stabilní techniku hry
- je schopen samostatné práce při studiu nových skladeb. Samostatně vytváří prstoklady, frázování, pracuje s kvalitou tónu a jeho barvou
- orientuje se v dostupné kytarové literatuře
- ovládá interpretaci s ohledem na styl a žánr díla
- podřídí se tanečnímu a swingovému frázování
- poslechem nahrávek významných interpretů a souborů poznává výrazové prostředky a uplatňuje je v sólové i souborové hře
- zlepšuje výraz interpretovaných skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, samostatně vyhledává skladby
- je schopen vystoupit na školních i mimoškolních akcích

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ

- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium

Žák

- vytleská jednoduché rytmy a písň (slabiky písň)
- orientuje se v rytmickém dělení noty celé, půlové a čtvrt'ové
- ovládá rytmická cvičení pro takt 3, 4/4 a C
- uplatní čtení a počítání základních pomlk (celá, půlová a čtvrt'ová)
- pojmenuje jednotlivé prázdné struny kytary a hraje na nich
- ovládá názvy strun, jejich notaci, slova a říkanky
- doprovází zpěv jednoduché písň na některé ze strun E, A a d
- v základech se seznámí s nástrojem (např. jména a čísla strun a zevrubný popis)
- ovládá správné držení nástroje
- zazpívá vybrané jednoduché lidové či umělé písň a říkadla
- improvizuje tleskáním a jednoduchým použitím nástroje s učitelem

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dle svých individuální schopností naladí kytaru pomocí ladičky
- ovládá jednoduché rytmy u vybraných písň a cvičení
- zvládá podstatné herní návyky a postavení rukou – vše nadále upevňuje
- používá základy techniky pro pravou (trsátková technika – downová a upová technika, prstová technika) a levou ruku
- dbá na správné držení nástroje
- hraje jednoduché bluesové skladby
- dokáže v základní poloze zahrát jednoduché stupnice (pentatoniku) v rozsahu oktávy
- chápe základní pojmy rytmu a jeho dělení u 3, C, 2/4 a 4/4 a dokáže vytleskat rytmus textu písň
- zvládne hru písň, cvičení s počítáním nahlas a rytmická cvičení i s doprovodem učitele
- uplatňuje výměnu poloh na první struně
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování
- používá jednoduché prostředky pro vlastní improvizaci (s jednoduchým motivem, prázdnými strunami a případně stupnicí)

2. ročník

Žák

- umí rytmická cvičení s počítáním osmin
- používá techniku hry bez dopadu střídavého úhozu pro dva prsty a palec (tirando)
- hraje technikou hry střídavého úhozu pro tři prsty i, m, a (tirando) u rozkladů akordů a palec také (tirando)
- předvede pokročilé použití trsátkové techniky upové a downové s úhozem při návratu z úhozu
- zahraje melodii (lidové písně) s doprovodem volné basové struny
- vytvoří v interpretaci dynamické odstínění crescendo a decrescendo
- dokáže zahrát v základní poloze doporučené stupnice
- improvizuje s naučenými stupnicemi a motivy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem (duo kytar aj.)
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování

3. ročník

Žák

- počítá mírně složitě rytmické modely a cvičení v rámci skladeb
- využívá základní návyky a dovednosti (postavení rukou, správné držení těla a nástroje) a upevňuje si techniku hry s ohledem na kvalitu tónu (včetně palcové techniky)
- ovládá přiměřeně hru malíčkem levé ruky i prsteníčkem ruky pravé
- napodobí podle svých individuálních možností použití tónových rejstříků sul tasto, ordinare a sul ponticello v kombinaci s možnostmi kytary a jejich snímačů s dalším ohledem na kombinace využívaných efektů
- dokáže zahrát v základní poloze náročnější stupnice
- podle individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- ovládá doprovod za použití základních harmonických funkcí a akordů a zvládne jednoduché rozklady akordů – vše v základních tóninách
- rozvine cvičení s metronomem
- rozumí obsahu skladby a používá pro interpretaci vhodné výrazové prostředky a rejstříky kytary
- dle svých schopností se zapojí do souhry s dalším nástrojem
- zdokonaluje se ve smyslu pro přesnost, rytmus, plynulost hry a zvukovou vyrovnanost
- je schopen vystoupit na koncertě školy a zná pravidla veřejného vystupování
- zvládne vlastní improvizaci naučenými prostředky (motiv, melodie, akordy a stupnice)

4. ročník

Žák

- rozumí přiměřeně obtížnému notovému zápisu a čtení prstokladů obou rukou

- hraje mírně složité skladby s basem a dovede jednoduše doprovodit písničku
- dokáže počítat dvě rytmická pásma v kytarovém zápisu a složitější rytmické modely
- je schopen zdokonalovat techniku hry na kytaru a správné držení těla
- využívá trsátkovou techniku sweep neboli diferent picking
- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy C dur a jiné, tím si rozšiřuje zvládnutí orientace na hmatníku V. až VIII. polohy, tyto stupnice je schopen zahrát s dynamickým odstíněním
- hraje kadence a dle individuálních schopností doprovody k písním v kytarových tóninách
- je schopen vyjádřit náladu a obsah skladby různých stylových období
- umí hrát s dalším nástrojem
- zvládne používání kytarových rejstříků a možností kytary a vybavení viz 3. ročník a zdokonaluje se obdobně ve vyšších ročnících
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- používá improvizaci na menší formy (motiv, melodie, akordy a stupnice (módy))

5. ročník

Žák

- orientuje se v dalším, náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- ovládá intonaci základních intervalů dle individuálních schopností
- dokonaleji zvládá techniky hry na kytaru a plynulé změny poloh
- snaží se o zpěvnost tónů a čistotu tónu a vkusně využije dle individuálních možností doplňky k elektrické kytare
- přiřadí do svých znalostí techniku hry trsátkem bez dopadu
- ovládá technicky hru hmatů malého barré a flažoletů
- orientuje se na hmatníku do V. polohy dle individuálních schopností
- seznámí se s ukázkami různých žánrů
- hraje s využíváním výrazových prostředků v interpretaci (vibrato, diminuendo, legata)
- dokáže zahrát vybrané stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy a tím si rozšiřuje zvládnutí orientace na hmatníku
- zná základní harmonické funkce probraných tónin a umí je použít při doprovodu písní
- hraje stupnici C dur lineárně po jednotlivých strunách v rozsahu strun
- umí vybrané skladby nazpaměť
- orientuje se v základním vybavení analogových a digitálních efektů
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- zvládá improvizaci k vybraným doprovodům za využití stupnic a případně rozkladů akordů (dokáže se na improvizaci připravovat – prstová cvičení, melodie, rytmy, rozklady akordů a stupnice)

6. ročník

Žák

- orientuje se v dalším náročnějším rytmickém myšlení a cvičení
- zvládá intonaci základních intervalů a módů dle individuálních schopností
- samostatně studuje novou skladbu
- ovládá tvorbu prstokladů a hru z listu u jednoduchých skladeb a písní
- hraje vybrané skladby a písně z paměti

- ovládá hru z listu u jednoduchých skladeb a písní
- využívá základní znalosti hry podle akordických značek
- hraje podle individuálních schopností další náročnější techniky např. barré, melodické ozdoby, staccato, flažolety přirozené a umělé
- ovládá hru s kvalitním a čistým tónem s použitím vybavení k elektrické kytáře
- orientuje se ve vyšších polohách
- je schopen se zapojit do souborové nebo komorní hry
- umí základní údržbu nástroje
- chápe hudební vývoj stylů, žánrů, interpretace a období v širší souvislosti
- hlouběji se orientuje ve vybavení analogových, digitálních efektů a dalších doplňků
- ovládá interpretaci s výrazovými prostředky, hledá vlastní možnosti interpretace, k čemuž ho vede učitel prostřednictvím svých ukázek a z různých nahrávek
- dbá na kvalitu tónu a celkovou úroveň přednesu
- prozkoumá palcovou techniku hraní oktáv
- dokáže zahrát stupnice přes dvě oktávy s posunem do vyšší polohy v přiměřeně vysokém tempu
- je schopen vystoupit na koncertě školy i dle možností v komorním souboru
- používá výměnu polohy na kytáře při improvizaci, improvizuje se znalostí širšího hudebního materiálu a zkušeností

7. ročník

Žák

- používá základní kytarovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů s náležitou snahou o hudebně kvalitní přednes
- dokáže porozumět hudební struktuře skladby a na základě toho promyslet způsob její interpretace
- hlouběji se orientuje ve vybavení analogových, digitálních efektů a dalších doplňků
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří samostatně vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních souborech
- dokáže zahrát plynule vybrané stupnice přes dvě až tři oktávy s posunem do vyšší polohy
- je schopen vystoupit na koncertě školy a ukončí studium I. stupně veřejným koncertem
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby)

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. ročník

Žák

- zahraje vybrané stupnice v terciích (případně i módy - lineárně)
- ovládá vytváření vlastních prstokladů u jednodušších skladeb
- používá středně obtížnou techniku hry
- více se orientuje v repertoáru pro kytaru, soubor a kapelu
- interpretuje s ohledem na styl a žánr díla
- ovládá technicky a hudebně náročnější skladby
- umí hrát v souboru
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby) podle vlastní iniciativy

2. ročník

Žák

- umí samostatně naladit kytaru podle komorního a
- orientuje se v širším rozsahu nahrávek
- využívá stále lepší a hlubší znalosti rytmu a intonace
- vytváří doprovody k písním, skladbám a samostatně prstoklady dle individuálních dispozic
- realizuje transpozici doprovodu písně
- zdokonalí svůj rozhled v oblasti kytarové aparatury, výroby a druhích elektrických kytar
- chápe pojmy v názvosloví k interpretaci
- rozumí způsobům ozvučení akustických kytar na koncertech
- hraje různé způsoby doprovodu podle stylů a techniky
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje a pozná širší souvislosti improvizace sólové a skupinové (+ historie jazzové hudby) s ohledem na vlastní iniciativu a odezvu

3. ročník

Žák

- hraje vybrané stupnice v sextách (i lineárně)
- orientuje se v základních módech a jejich intonaci
- tleská a hraje stále složitější rytmy
- ovládá rozsáhlejší skladby (sóla) a harmonicky bohatší formy
- umí doprovody k písním
- orientuje se v technických možnostech kytary a jejím vývoji
- je schopen vystoupit na koncertě školy
- improvizuje po přípravě sekvencemi v harmonických formách standardů (lineárně a v boxech na hmatníku kytary)

4. ročník

Žák

- studuje komplikovanější rytmy a čte je z notového zápisu s počítáním
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- rozliší notaci podle stylového období
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- samostatně studuje skladby a hraje z paměti
- je schopen vystoupit na koncertě školy a ukončí studium absolventským koncertem
- improvizuje na vybraný a nastudovaný repertoár

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru

Přípravné studium

Probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 0,5 roku. Žák se hravou formou seznámí s nástrojem a jeho možnostmi.

Žák

- správně drží nástroj, má vhodně postavenou pravou a levou ruku
- pojmenuje jednotlivé struny
- rozezvučí struny ukazovákem (index) a prostředníkem (medius)

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- zvládá správné držení nástroje a postavení obou rukou
- respektuje prstoklady pravé a levé ruky
- pravidelně střídá prsty pravé ruky
- rytmitizuje na prázdných strunách

2. ročník

Žák

- pravidelně střídá prsty pravé ruky
- hraje jednoduchá technická cvičení
- je schopen udržet rytmus ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- orientuje se v historii nástroje, ovládá aparaturu
- aplikuje tlumení strun palcem pravé ruky
- orientuje se na hmatníku ve 2. poloze

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu
- ovládá základy basové notace
- hraje na všech strunách
- je schopen udržet jednotné tempo
- dbá na dynamické odlišení ve skladbách
- orientuje se v několika žánrech
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- hraje durové stupnice přes jednu oktávu včetně kadence
- zapojuje do hry již získané technické dovednosti
- zvládá jednoduchou hru z listu
- s pomocí metronomu zahraje rytmická členění (čtvrt'ové, osminové, triolové a šestnáctinové)
- hraje s dalším nástrojem v souborové hře
- vytvoří jednoduchý doprovod k písni dle vlastního výběru

5. ročník

Žák

- hraje molové stupnice přes jednu oktávu včetně kadencí
- vytváří přirozené fráze a dbá na dynamické rozlišení ve skladbách
- dbá na přesnost hry s metronomem
- doprovází drobnou přednesovou skladbu
- orientuje se v I. – V. poloze

6. ročník

Žák

- ovládá durové a mollové stupnice přes dvě oktávy včetně kadencí
- hraje rozklady kvintakordů
- zahraje dvě etudy v kontrastním tempu nebo stylu (legato, staccato)
- je schopen hrát v souborové hře v různých tělesech
- zaměřuje se na tvorbu doprovodu žánrově oblíbených skladeb
- zvládá základy stylu *Slap*
- hraje podle akordových značek

7. ročník

Žák

- je schopen doprovodit jednoduché písně a známé melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souborové a orchestrální hře a v souhře s dalšími nástroji
- zvládá hru *Walking bass*

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. ročník

Žák

- tvoří doprovod za pomoci basové figury

- rozeznává tóninové vztahy ve skladbě
- hraje prsty a trsátkem
- zahraje v pomalém tempu rozklady tónických kvintakordů hraných stupnic
- využívá jednoduché prvky improvizace, prokáže kadenční myšlení

2. ročník

Žák

- vytváří doprovod Walking base (na 4 doby) na pozadí rozložených septakordů a jejich obrátů
- doprovází podle akordických značek s ohledem na styl hudby
- spolupracuje na vytváření repertoáru hudebního souboru

3. ročník

Žák

- se seznamuje s dalšími technikami hry: dvojité a trojitě úhozy (funk vamps, machine gun triplets), perkusivní triky, tlubení (dead notes), tapping, tap - on flagolety, hra dvojjzvuků a trojjzvuků, zmenšené a zvětšené alterace
- učí se latinské rytmy
- využívá vědomosti o formálním členění hudby
- orientuje se za V. polohou
- hraje skladby většího rozsahu a obtížnosti

4. ročník

Žák

- žák využívá své schopnosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb
- trénuje hudební představivost a improvizaci schopnosti studiem skladeb rozličných žánrů
- improvizuje basové figury podle akordických značek na základě stupnic (mollové, durové, bluesové, atd.)
- je schopen interpretace sólových skladeb

Učební osnovy předmětů Souborová hra a Komorní hra

Charakteristika předmětu

Výuka souborové hry je vhodná pro další důležitý rozvoj žáků a získání cenných zkušeností v hudebním vzdělání. Žáci mohou dle individuálních dispozic začít studovat souborovou hru od 5. ročníku a výjimečně i žáci nižších ročníků - záleží na věku žáka a jeho předchozí hudební

zkušenosti a praxi a to ať už z rodiny, školy, ZUŠ jiný nástroj nebo kontaktu s muzikanty. Hra v kapele posouvá žáky dále ve vzdělání v dalších nástrojích – možnostech nástrojů, instrumentaci (aranžmá) a prvořadě v souhře, tedy především v rytmu. Také jsou žáci ve větší míře konfrontováni se snahou o kvalitu zpěvu, zvuku nástrojů, vyváženosti dynamiky nástrojů a dynamické souhře. Hra v souboru může žákům nabídnout první zkušenosti s osobou pedagoga jako kapelníka (dirigenta). Naučí se tak reagovat na základní gesta, konfrontuje své názory s ostatními členy souboru a může přijímat fundovaná doporučení podložená praxí a vzděláním pedagoga. Nutno připomenout, že s velkou pravděpodobností bude spektrum žáků v souborové hře různorodé věkově i ročníkově.

Důležité je dát prostor žákům – pravděpodobněji bude na starších žácích, aby navrhli své oblíbené skupiny a interprety k nastudování. Žáci se po celou dobu studia učí dochvilnosti a zodpovědnosti práce v týmu. Být členem takového souboru přímo vybízí k domácí přípravě, cvičení doporučené látky, k pořízení not vybraných skladatelů.

Jedna z forem komorní a souborové hry je hudební skupina (obsazení dle současného zájmu a možností žáků – zpěv, akustické nástroje a elektrofonické nástroje).

Hra ve skupině a obsah vyučování:

- interpretace – jazz, rock, blues, pop, contemporary music
- poslech kvalitních nahrávek a třibení vkusu a rozhledu
- improvizace a souhra

I. stupeň základního studia

Žáci

- improvizují na velmi jednoduché harmonické postupy a různé wamps
- ovládají souhru se základními elementárními rytmy
- hrají vybrané písně (skladby) s důrazem na souhru a intonaci
- umí interpretovat vybraný repertoár
- tříbí si hudební rozhled
- spoluvytváří zvuk kapely s kreativitou individuálního zájmu a iniciativou
- využívají schopnosti hry ve vícehlasu a rytmizaci v doprovodech
- zdokonalují se v poznání a praxi souhry, možnostech obsazení kapely a improvizaci
- umí se zapojit do přípravy aranžmá improvizace, interpretace, souhry a dosažení cílového výsledku pro veřejné vystoupení
- využívají sbírání inspirace, poučení a podílí se na tvořivosti
- reagují inspirují se podněty spoluhráčů, spoluvytváří celek společně produkovaného díla
- orientují se ve větším záběru skladeb a přístupů k interpretaci a improvizaci
- zakončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. stupeň základního studia

Žáci

- využívají svůj intelekt ke kolektivní domluvě repertoáru
- zdokonalí svoje vzdělání v poslechu nahrávek a ocenění skladatelských, interpretačních a improvizčních kvalit autorů
- se zvýšenou pozorností analyzují poslechem nahrávky
- umí improvizovat s větší přesností souhry, kreativitou, rozhledem v nahrávkách a hráčskou zkušeností a tvořivostí
- improvizuje s co nejvyšší podporou vhodného a kvalitního doprovodu improvizující a interpretující spoluhráče
- realizují interakci, tříbení sluchu, smyslu pro rytmus a teamovou práci (individuálně skládání a tvorba textů)
- uplatňují své zkušenosti pro vlastní metodiku zkoušení souhry, přípravu plánu zkoušení a programu vystoupení
- rozvíjí svou schopnost vyhledávat koncerty, nahrávky, informace o umělcích a noty
- experimentují na pomezí žánrů a s širšími možnostmi akustických a elektrofonických nástrojů dle individuálních možností žáků a vybavení školy
- poznává možnosti propagace kapel a souborů využitím medií a zná nutný obsah pro veřejné prezentování
- spoluvytvářejí pěknou atmosféru na zkouškách a koncertech
- hrají na koncertech školy a soutěžích s ohledem na obsazení ročníkové, úrovni souboru a individuálních schopnostech
- zakončí studium II. stupně absolventským vystoupením

5.2.9 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika nástroje

Zobcová flétna je krásný hudební nástroj s bohatou historií a literaturou. Hlavním cílem studia na ZUŠ je rozvoj sluchové představitivosti a schopnosti žáka hudebního vyjádření. K zobcové flétně patří interpretace skladeb různých stylových období. Žák se může od útlého věku začlenit do komorní i ansámblové hry.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1-1,5	1,5

Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1-1,5	1-1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel. Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Žák

- je schopen správného postoje a držení nástroje a správného postavení prstů levé ruky
- je schopen hlubokého nádechu a nasazení tónů h^1 , a^1 a g^1
- zná základní části nástroje (hlava, tělo, nožka)
- dokáže zahrát jednoduché cvičení nebo píseň v celých a půlových hodnotách

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správný postoj při hře, správné držení nástroje a přirozené držení rukou
- ovládá základy dýchání
- zná popis a sestavení nástroje a péči o něj
- ovládá nasazení tónu a hru v základních artikulacích (legato, tenuto)
- je schopen zahrát jednoduchou lidovou píseň

2. ročník

Žák

- upevňuje návyky správného dýchání a držení nástroje, prohlubuje nádech a výdech
- chápe přefukované tóny
- používá jazykovou artikulaci (legato, tenuto, staccato)
- ovládá durové stupnice s 1 křížkem a 1 béčkem
- je schopen hrát s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák

- uvědoměle prohlubuje správné (bráničně – žeberní) dýchání
- zlepšuje a upevňuje koordinaci jazyka a prstů ve hře staccato, tenuto, legato
- ovládá tečkovaný rytmus v pomalejším tempu
- ovládá durové stupnice do 2 křížků a 2 béček
- dokáže (podle svých individuálních schopností) zahrát z paměti jednoduchou píseň
- hraje ve správném a uvolněném postoji
- uvolněně drží nástroj a plynule a zhluboka se nadechuje, nezvedá ramena
- používá artikulaci tenuto, staccato, legato
- je schopen rozeznat a interpretovat základní náladu skladby
- orientuje se v $2/4$, $3/4$, $4/4$ a $3/8$ taktech
- dokáže zopakovat jednoduchý motiv a rytmus
- je schopen hrát v souhře s dalším hlasem, nebo s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák

- rozvíjí kulturu tónu
- prohlubuje a zrychluje jazykovou artikulaci
- se orientuje v základních melodických ozdobách
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 bémolů
- dokáže se uplatnit v komorní hře

5. ročník

Žák

- podle svých schopností a tělesných dispozic může začít s hrou na altovou zobcovou flétnu
- prohlubuje a upevňuje artikulační schopnosti
- rozvíjí tónovou kulturu a cit pro intonaci
- ovládá durové stupnice do 4 křížků a 4 bémolů a základní mollové stupnice
- je schopen samostatnější domácí přípravy
- je schopen výrazově odlišit jednotlivé druhy skladeb
- dokáže hrát s doprovodem

6. ročník

Žák

- chápe C a F ladění
- dbá na intonační čistotu a kulturu tónu
- samostatněji studuje obtížná místa v domácí přípravě
- je schopen se uplatnit v komorní hře
- ovládá mollové stupnice do 2 křížků a 2 bémolů

7. ročník

Žák

- má samostatný přístup k práci a dokáže analyzovat technické problémy skladby
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu různého charakteru
- ovládá dechovou techniku a je schopen zahrát i delší hudební frázi
- využívá všechny získané technické dovednosti s ohledem na kulturu tónu
- je schopen reprodukovat složitější rytmické útvary
- ovládá hru základních melodických ozdob
- je schopen si sám ve skladbě vytvořit nádechy
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- ve druhém cyklu studia prohlubuje technické a výrazové dovednosti a rozšiřuje repertoár na úrovni jeho technické a hudební vyspělosti
- je schopen rozlišit jednotlivá stylová období
- je schopen samostatné práce a samostatné orientace v notovém zápisu
- v rámci svých možností využívá k interpretaci i ostatní druhy zobcových fléten
- využívá svých schopností při komorní a souborové hře

3. a 4. ročník

Žák

- prohlubuje práci na kultuře tónu a technických a artikulačních dovednostech
- umí si sám vytvořit a zformulovat názor na interpretovanou skladbu a umí vést s pedagogem dialog o cestě k optimálnímu výsledku
- aktivně se zapojuje do hry v komorních seskupeních
- vystupuje veřejně
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu na různé typy zobcových fléten
- ovládá hru složitějších rytmických útvarů a melodických ozdob v celém rozsahu nástroje
- uvědoměle pracuje s barvou tónu a intonací
- je schopen rozlišit rozdíly mezi skladbami různých stylových období a žánrů
- podle svých možností se aktivně zapojuje do souborové nebo komorní hry
- využívá svých vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partitūře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.10 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika nástroje

Příčná flétna patří tradičně k jednomu z nejoblíbenějších dechových nástrojů s velkými technickými možnostmi, bohatou původní literaturou a širokým žánrovým uplatněním od hudby renesanční až po současnou populární hudbu. Její dnešní podoba je výsledkem

dlouhého technického vývoje, od pol. 19. stol. se již prakticky nemění a současné výrobní technologie zpřístupnily kvalitní nástroje i studentům. Studiu hry na příčnou flétnu v ZUŠ předchází posouzení individuálních dispozic. Nejmladší žáci absolvují obvykle přípravné studium zobcové flétny. Začátečníkům ZUŠ umožňuje zapůjčení kvalitního nástroje. Žáci mají v průběhu studia možnost uplatnění v komorní a souborové hře nejrozličnějšího nástrojového obsazení.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1-1,5	1-1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra*	1	1	1	1

Souborová hra*				
Sborový zpěv*				
Seminář pop. hudby*				
Seminář Svět hudby*				
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

* povinně volitelné předměty

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností. O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na příčnou flétnu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zvládá základní návyky: ošetřování nástroje, držení nástroje, správný postoj při hře, kontrolu polohy levé a pravé ruky, tvorbu nátisku
- v rámci individuálních fyzických dispozic je schopen hlubokého nádechu a výdechu, snaží se o nasazení tónu jazykem v koordinaci s prsty
- orientuje se při čtení notového zápisu v rozsahu $c^1 - g^2$, reprodukuje notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a pomlky v těchto hodnotách
- hraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy, tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato zpaměti
- zahraje jednoduchou melodii za doprovodu druhého nástroje
- disponuje tónovým rozsahem $d^1 - g^2$, pamatuje si hmaty
- osvojuje si pracovní návyky, které uplatňuje při domácí přípravě

2. ročník

Žák

- ovládá dle svých fyzických dispozic delší vydržované tóny, zvládá základy dechové techniky, nacvičuje žeberně - brániční dýchání se zadržením (appoggio) a snaží se o pomalý, koordinovaný výdech, dýchá podle předepsaných znamének
- samostatně řeší ozev tónu, tvorbu nátisku
- ovládá nasazení tónu jazykem, hraje non legato a legato
- orientuje se při čtení notového zápisu v rozsahu $c^1 - c^3$
- disponuje tónovým rozsahem $d^1 - c^3$, pamatuje si hmaty

- zná posuvky, enharmonické záměny
- nacvičuje přefukování tónů jednočárkované oktávy do dvoučárkované oktávy
- hraje durovou stupnici v rozsahu jedné a půl oktávy a tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato, mollovou stupnici v rozsahu jedné oktávy, tónický kvintakord – malý rozklad non legato a legato z paměti
- umí samostatně používat při hře metronom
- reflektuje své hráčské problémy a komunikuje o nich se svým pedagogem, snaží se o nápravu systematickým nácvikem cvičení, či skladby
- hraje v doprovodu druhého nástroje, snaží se o stále lepší souhru

3. ročník

Žák

- se snaží o zvukovou vyrovnanost rejstříků, rytmickou přesnost a intonační čistotu
- chápe nezbytnost systematické a pravidelné domácí přípravy, uplatňuje poznatky získané ve výuce
- procvičuje hru dlouhých tónů chromaticky v rozsahu $c^1 - a^3$, využívá znalost hmatů k samostatnému nácviku cvičení, či skladeb
- hraje ve správném vzpřímeném a uvolněném postoji
- ovládá hluboký a rychlý nádech bez zvedání ramen, pomalý a plynulý výdech
- zvládá hru v artikulacích – tenuto, legato, jednoduché staccato
- orientuje se v náročnějších rytmických útvarech
- používá elementární výrazové prostředky
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou oktáv a malý rozklad tónického kvintakordu v artikulacích
- hraje s doprovodným nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- je schopen zapojit se dle svých schopností do komorní a souborové hry, učí se spolupráci, zodpovědnosti, dochvilnosti, koncentraci, pohotovosti etc.

4. ročník

Žák

- ovládá rychlý nádech a pomalý výdech, pracuje s brániční oporou
- disponuje tónovým rozsahem $c^1 - c^4$, ovládá hmaty
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou až tří oktáv s tónickým kvintakordem – malý rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- hraje legato a staccato s rytmickou přesností, umí používat metronom při nácviku skladeb
- snaží se o důsledné frázování, respektuje dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- začíná s nácvikem dvojitého staccata, event. dalších technik hry
- procvičuje melodické ozdoby
- hraje v komorním nebo jiném souboru

5. ročník

Žák

- se zaměřuje na intonační čistotu, přesnost ozevu, zvyšuje technickou zručnost hry, rozšiřuje dynamické a výrazové možnosti při hře
- používá jednoduché a dvojité staccato
- hraje durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje, tónický kvintakord – velký a malý rozklad non legato, legato, dvojité staccato, dominantní septakord – malý rozklad non legato, legato, dvojité staccato
- zahraje snadnější skladby z listu
- umí používat melodické ozdoby
- hraje v komorním nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

6. ročník

Žák

- prohlubuje získané dovednosti z předchozích ročníků, upevňuje nátiskovou a intonační jistotu, čistotu tónu, tónovou kulturu, zvyšuje technickou zručnost
- zdokonaluje dvojité staccato, snaží se o přesnou artikulaci
- samostatně a aktivně řeší problematiku souhry s doprovodným nástrojem
- hraje v komorním nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

7. ročník

Žák

- soustavně prohlubuje a rozvíjí všechny dosažené dovednosti a znalosti z předchozích ročníků
- hraje durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje s tónickým kvintakordem, dominantním septakordem a zmenšeně zmenšeným septakordem – malý a velký rozklad v různých artikulacích v rychlejším tempu z paměti
- prohlubuje a rozvíjí výrazové dovednosti, promýšlí možnosti hudebního projevu
- umí transponovat jednoduché skladby
- dokáže hrát z listu komplikovanější skladby
- samostatně a aktivně řeší problematiku souhry s doprovodným nástrojem
- má všeobecný přehled o flétnové literatuře a významných flétnistech, poslouchá hudební nahrávky, dovede vyhledávat hudební ukázky v multimédiích, pracuje se záznamovou technikou a orientuje se v rozdílných interpretačních přístupech různých slohových období
- samostatně a zodpovědně pracuje v komorním nebo jiném souboru, účastní se veřejných vystoupení

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- zdokonaluje technickou a výrazovou stránku hry, hraje s intonační jistotou
- rozlišuje interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů
- je samostatný při vyhledávání notových materiálů a hudebních interpretací (CD, multimedia), hraje přednesové skladby různých stylových období, je kreativní a pohotový
- hraje v souborové nebo komorní hře, veřejně vystupuje

3. a 4. ročník

Žák

- zdokonaluje všechny získané dovednosti, důsledně se snaží o kultivovaný tón, zlepšuje technické parametry hry ve staccatu a legatu
- odstraňuje hráčské nedostatky při samostatném domácím studiu
- využívá všech znalostí a dovedností v sólové, komorní a souborové hře
- vystupuje veřejně

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá své znalosti a dovednosti z individuální výuky
- zvládá samostatnou domácí přípravu svého partu
- je schopen souhry s jinými nástroji

- hraje skladby různých stylových období
- veřejně vystupuje
- vnímá kolektivní práci a společnou zodpovědnost za její výsledek

II. stupeň základního studia

Žák

- využívá své znalosti a dovednosti z individuální výuky
- ovládá hru v ladění C i F
- podle obsazení zvládá hru na různé typy zobcových fléten
- umí číst z notové partitury
- je schopen samostatné domácí přípravy
- respektuje práci druhých a vnímá zodpovědnost ke kolektivní práci
- hraje skladby různých stylových období
- veřejně vystupuje

5.2.11 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika nástroje

Klarinet je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj. Název pochází z italského clarinetto – malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další. Nejmladší žáci absolvují obvykle přípravné studium zobcové flétny.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby*					1	1-1,5	1-1,5

Seminář Svět hudby*							
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na klarinet

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ovládá správné sestavení nástroje a základní péči o něj
- má osvojen správný postoj, držení nástroje a přirozené postavení rukou
- ovládá plynulý nádech a výdech
- ovládá nasazení tónu a hru v základních artikulacích - tenuto, legato
- orientuje se v rozsahu $g - b^1$
- ovládá základní hodnoty not a pomlk
- orientuje se ve 2/4, 3/4 a celém taktu
- je schopen zahrát jednoduché lidové písně i z paměti

2. ročník

Žák

- hraje v rozsahu $e - g^2$
- ovládá durové stupnice s 1 křížkem a 1 béčkem
- ovládá rychlý a hluboký nádech a regulovaný výdech
- ovládá rozdílnou artikulaci - tenuto, legato, staccato
- je schopen hry s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák

- hraje v rozsahu $e - c^3$
- ovládá stupnice dur do 2 křížků a 2 béček + T5
- orientuje se v 3/8 a 6/8 taktu
- dokáže zahrát lehkou skladbičku z paměti
- uplatňuje se ve společné hře s jiným nástrojem

4. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu $e - c^3$
- ovládá stupnice dur do 4 křížků a 4 béček + T5 a jeho obraty
- využívá dynamické možnosti svého nástroje
- dbá o kulturu tónu a nasazení
- dokáže se během hry soustředit na intonaci
- pohotově se orientuje v notovém zápisu a dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu

5. ročník

Žák

- bezpečně se pohybuje v rozsahu $e - c^3$
- ovládá stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 béček + T5
- v daném rozsahu zahraje chromatickou řadu
- orientuje se v předepsaném označení skladeb
- dokáže výrazově odlišit jednotlivé druhy skladeb

6. ročník

Žák

- hraje v rozsahu $e - d^3$
- ovládá dur a moll stupnice do 5 křížků a 5 béček + T5
- dobře ovládá hmaty v daném rozsahu a hmaty zdvojené
- při studiu skladby si umí vytvořit nádechy
- plynule se orientuje v notovém zápisu
- uplatňuje se ve společné hře s jiným nástrojem nebo nástroji

7. ročník

Žák

- pohybuje se v rozsahu $e - e^3$
- ovládá stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 béček + T5
- dokáže si odvodit a zahrát D7 a zm.7 a jejich obraty
- klade důraz na tvoření a kvalitu tónu
- plně využívá dynamické možnosti nástroje
- má samostatný přístup k práci na jednotlivých skladbách
- rozumí základnímu slohového rozlišení
- zvládá způsob odstranění technických problémů
- je schopen se uplatnit při hře v komorních nebo souborových uskupeních

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- využívá rozsah nástroje od $e - g^3$
- plynule čte notový zápis
- je schopen rozlišit jednotlivá stylová období a podle svých schopností využívá výrazové prostředky typické pro hru v těchto stylech
- je schopen samostatné práce

- dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez narušení frází
- je schopen využívat svých dovedností při komorní, souborové nebo orchestrální hře

3. a 4. ročník

Žák

- využívá celý rozsah nástroje
- při studiu uplatňuje všechny dosud získané dovednosti - řešení problematiky nástrojové techniky, dýchání, frázování, výrazu
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen hry ze složitějšího notového zápisu
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- zajímá se o dění nejen v oblasti svého nástroje, ale i umění jako celku

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře

- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika nástroje

Saxofon je poměrně mladým hudebním nástrojem, zkonstruovaným okolo roku 1840 belgickým nástrojařem Adolphem Saxem. Dle způsobu hry ho řadíme do skupiny jednoplátkových dřevěných dechových nástrojů, protože zvuk vzniká, podobně jako u klarinetu, rozechvěním plátku pomocí dechu. Ačkoli je konstruován z mosazi, patří do skupiny dřevěných hudebních nástrojů, protože jeho systém klapků odpovídá např. tomu flétnovému. Ve svých počátcích se užíval především ve vojenských dechových kapelách, dále své uplatnění našel v hudbě klasické i jazzové, a to jak v roli sólového nástroje, tak v různých typech souborů. Dnes jej můžeme nalézt téměř ve všech hudebních žánrech. Nejčastěji jsou používány čtyři typy saxofonu: sopránový, altový, tenorový a barytonový.

Vzhledem k hmotnosti nástrojů se nejčastěji začíná hrou na sopránový nebo altový saxofon. Pro hru na jakýkoliv typ saxofonu je však důležité posouzení všech fyzických aspektů studenta, proto je doporučena individuální konzultace s vyučujícím oboru. Nejmladší žáci absolvují obvykle přípravné studium zobcové flétny.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1-1,5	1-1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na saxofon

Vzhledem k hmotnosti nástrojů se nejčastěji začíná hrou na sopránový nebo altový saxofon. Pro hru na jakýkoliv typ saxofonu je však důležité posouzení všech fyzických aspektů studenta, proto je doporučena individuální konzultace s vyučujícím oboru.

I. stupeň základního studia**1. ročník**

Žák

- ovládá správné sestavení nástroje a základní péči o něj

- si sám dokáže nasadit plátek na hubičku pomocí ligatury – strojku
- dbá na správné držení nástroje, postoj a postavení prstů
- ovládá brániční dýchání, rozlišuje studený x teplý, pomalý x rychlý proud vzduchu
- udrží rovný tón, zvládá pohyb v legatu, v celých až čtvrt'ových notách dokáže nasazovat na T
- pohybuje se v rozsahu c1-g2
- ovládá durové a mollové stupnice do 1# a 1b + příslušné kvintakordy i s obraty po 3 nebo 4
- zvládne zahrát jednoduchou lidovou píseň

2. ročník

Žák

- upevňuje tón v prvních dvou oktávách a rozšiřuje rozsah až do krajních poloh nástroje (b-fis3)
- kromě základních hmatů zná i hmaty pomocné/alternativní
- je schopen udržet zpevněné hrdlo
- umí rozeznávat dynamické označení f, mf, p a dokáže ho při hře na nástroj aplikovat
- zvládá zahrát jednoduché rytmické modely
- orientuje se v základních taktech (2/4, 4/4, 3/4)
- ovládá durové a mollové stupnice do 2# a 2b + příslušné kvintakordy i s obraty po 3 nebo 4
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu s doprovodným nástrojem

3. ročník

Žák

- upevňuje tón v celém rozsahu nástroje
- dokáže modulovat hrdlem
- dokáže samostatně používat pomocné/alternativní hmaty
- je schopen samostatně nacvičit etudu přiměřené obtížnosti
- dokáže si samostatně zapsat nádechy do not
- umí zahrát kromě legata a détaché také staccato
- seznamuje se s artikulační řadou
- dokáže nasazovat na D
- dokáže zahrát rovným tónem v dynamikách pp, p, mp, mf, f, ff
- umí zahrát jednoduché melodické ozdoby (trylek, nátryl)
- orientuje se v 3/8, 6/8 a 12/8 taktu
- ovládá durové a mollové stupnice do 3# a 3b + příslušné kvintakordy i s obraty po 3 nebo 4, seznamuje se s dominantním a zmenšeným septakordem

4. ročník

Žák

- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu
- dokáže interpretovat rozdílné hudební žánry
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- umí zahrát kromě legata, détaché, staccato také portamento
- seznamuje se se swingovým frázováním
- dokáže rozlišit náladu/charakter skladby
- dokáže si samostatně udělat poznámky do not
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy a jejich obraty
- dokáže zahrát chromatický pohyb v celém rozsahu nástroje

5. ročník

Žák

- hraje kultivovaných tónem
- zvládá se samostatně naladit
- vkládá do hry vlastní interpretační představu
- je schopen hrát v různých uskupeních (komorní hra, orchestr, kapela)
- ovládá rytmické artikulace a dokáže je využít k nacvičení technických pasáží
- dokáže odlišovat tečkovaný rytmus od swingového frázování
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy a jejich obraty
- seznamuje se s celotónovou stupnicí

6. ročník

Žák

- zvládne samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- vkládá do hry vlastní interpretační představu a umí ji popsat
- seznamuje se s transpozicí
- ovládá durové stupnice do 4# a 4b a mollové stupnice do 4# a 4b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- dokáže zahrát celotónovou stupnici v celém rozsahu nástroje

7. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu a intonaci v celém rozsahu
- vystihne výraz interpretovaných skladeb
- rozumí principu transpozice
- dokáže vést smysluplnou frázi a nepřerušit ji nevhodně umístěných nádechem

- zvládá základní úpravy plátku; při hře na něj dokáže zareagovat
- ovládá durové stupnice do 5# a 4b a molové stupnice do 4# a 4b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. ročník

Žák

- hraje kultivovaným tónem, sám si hlídá intonaci
- na základě svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- sám si vytváří cvičební plán
- zvládá složitější rytmy, užívá celou škálu tempových označení
- ovládá durové a mollové stupnice do 5# a 5b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy

2. ročník

Žák

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dle svých schopností se seznamuje s rozšířenými technikami hry
- je schopen si sám zvolit přiměřený repertoár
- ovládá durové a mollové stupnice do 6# a 6b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy

3. ročník

Žák

- dokáže sebekriticky zhodnotit výkon svůj i ostatních interpretů
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- zvládá zahrát v pomalém tempu stupnici v intervalu tercie

4. ročník

Žák

- zahraje přiměřeně náročnou skladbu z listu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; rozšiřuje si repertoár o nové skladby v oblasti jazzu, popu a klasické hudby
- je schopen samostatného ladění i průběžného dolad'ování při souhře s jiným nástrojem či nástroji
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b + příslušné kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky

- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituru
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.13 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika nástroje

Trubka je hudební nástroj, který má velice dlouhou a rozmanitou historii. Ta začíná u starých kostěných a dřevěných rohů a pokračuje v době bronzové, kdy tyto nástroje již byly různě zdobený. Tyto jsou pak nahrazeny již plně kovovými nástroji, které byly později opatřeny klapkami a ventily.

Řekové nazývali tento nástroj salpinks a Římané tuba. V těchto dobách byla trubka používána jako nástroj chrámový a vojenský.

Velký rozkvět trubky a trubačského řemesla přinesla doba baroka, kdy pro trubku, tak zvanou „klarinu“, byly psány velice obtížné skladby – např. slavný 2. Braniborský koncert a Velká mše h moll J. S. Bacha. V této době byli hráči na tento nástroj velice společensky vážení.

Další prudký vývoj nastává koncem 18. a na začátku 19. století s vynálezem klapkové trubky, pro kterou pak byly napsány slavné koncerty J. Haydna a J. N. Hummela. Vedle symfonického orchestru, kde se trubka stala nástrojem nepostradatelným, se široce uplatňovala v četných vojenských kapelách.

Další slavná epocha začíná se vznikem jazzové hudby a velkých big bandů (obzvláště v Americe).

V dnešní době má trubka široké uplatnění v hudbě symfonické, jazzové, rockové, taneční, dechové a v dalších žánrech. Nejmladší žáci absolvují obvykle přípravné studium zobcové flétny.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.

Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*					1	1-1,5	1-1,5
Celkem	2	2	2	2	3	2,5	2,5

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na trubku	1	1	1	1
Komorní hra* Soubořová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:

*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na trubku

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky přípravného studia (pokud ho absolvoval)
- ovládá elementární návyky správného (bráničně – žeberního) dýchání
- si dokáže vybavit správné držení nástroje a nasazení nátrubku na rty
- je schopen tvořit tón (bzučí) na nátrubek a plynule ho zvyšovat a snižovat (hra na sirénu)
- nasazuje tóny na slabiky Tý, Tá
- dokáže spojovat alikvotní tóny
- ovládá stupnici C dur nebo její část (tetrachord) v celých hodnotách
- je schopen zahrát jednoduchou národní píseň
- dokáže jednoduše popsat nástroj

2. ročník

Žák

- upevňuje návyky bráničně–žeberního dýchání
- rozšiřuje velmi nenásilně rozsah a upevňuje jistotu v nasazení tónu
- je schopen hry v rychlejších hodnotách
- ovládá hru v kombinaci tenuto – legata
- rozvíjí hru v dynamických odstínech p –f
- ovládá stupnici C dur v půlových hodnotách
- zvládne jednoduché etudy či lidové písně

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky správného držení těla nástroje a nasazení a tvoření tónu
- je schopen zahrát tóny v artikulaci staccato
- posiluje nátiskovou výdrž nátiskovými cvičeními
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu ve dvojhlase s dalším žákem nebo pedagogem

4. ročník

Žák

- upevňuje nátiskovou jistotu a intonační a intervalovou představivost
- rozšiřuje podle možností nátiskový rozsah
- je schopen jazykové artikulace tenuto, staccato v dosaženém rozsahu
- zlepšuje kvalitu tónu a dynamické možnosti

- získává zkušenosti s hrou v duu event. triu
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 béček + T5

5. ročník

Žák

- zvyšuje nátiskovou výdrž a dle možnosti i nátiskový rozsah
- orientuje se v jazykové artikulaci tečkovaných rytmů a triol
- učí se aktivně doladovat při hře s klavírem nebo v duu
- ovládá stupnice dur do 3 křížků a 3 bé a stupnice moll do 1 křížku a 1 béčka

6. ročník

Žák

- se orientuje ve hře vzdálenějších intervalů
- je schopen většího dynamického rozpětí pp – f
- používá všechny artikulační dovednosti v celém dosaženém rozsahu
- dokáže se doladit k doprovodnému nástroji nebo dalšímu hráči v komorní hře

7. ročník

Žák

- rozvíjí nátiskovou výdrž a podle svých individuálních možností i rozsah ve dvoučárkované oktávě a jistotu nasazení tónu
- je schopen hrát vzdálenější intervaly ve čtvrt'ových a osminových hodnotách
- používá artikulaci legato, staccato, a jejich vzájemné kombinace v rychlejším tempu
- orientuje se v artikulaci základních jazzových prvků

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na dosavadní vědomosti a dovednosti a upevňuje je a prohlubuje

- rozšiřuje již samostatněji nátiskový rozsah
- se podle individuálních schopností seznamuje s nácvikem násobného staccata (tzv. dvojitý a trojitý jazyk) k zrychlení jazykové artikulace
- používá tónovou dynamiku v celém používaném rozsahu
- je schopen se aktivně doladovat
- se dokáže zapojit do komorní hry
- ovládá stupnice dur a moll do 5 křížků a 5 bček

3. a 4. ročník

- žák je schopen samostatně udržovat nátiskovou jistotu a výdrž
- umí nacvičit technicky obtížná místa
- je schopen zaujmout stanovisko k frázování a agogice studovaných skladeb
- samostatně řeší problematiku péče o nástroj. Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb podle vlastního výběru
- ovládá stupnice dur a moll + T5 a D7

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky

- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

5.2.14 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika nástroje

Bicí nástroje jsou jedním z nejstarších nástrojů vůbec. Mohou se pochlubit velkou škálou tónů a zvuků. Pro svou rozmanitost a oblíbenost jsou bohatě využívány v různých hudebních žánrech a uskupeních. Hra na bicí nástroje rozvíjí mentální a motorické dovednosti, zejména koordinace rukou a nohou. Rozvíjí se smysl pro rytmus a hudebnost. Podporuje komplexní chápání hudby jako celku.

Výuka započne hrou na malý bubínek, poté se rozšíří na celou soupravu bicích nástrojů, později v případě zájmu je možno obohatit výuku o melodické bicí nástroje či tympany. Na konci studia by měl žák umět samostatně nastudovat skladbu odpovídající obtížnosti, případně zastat rytmickou úlohu v hudebních souborech.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Žáci mohou být do povinně volitelného předmětu zařazeni i v nižším ročníku.

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Komorní hra* Souborová hra* Sborový zpěv* Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Poznámky:*** povinně volitelné předměty**

Žáci jsou zařazováni do volitelných předmětů na základě svých schopností a dovedností.
O jejich zařazení rozhoduje učitel.

Učební osnovy předmětu Hra na bicí nástroje**I. stupeň základního studia**

Očekávané výstupy

Žák

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově

- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

1. ročník

Žák

- zvládá správné sezení za soupravou
- používá správné držení paliček
- ovládá jednoduché etudy na malý bubínek ve 4/4, 3/4, 2/4 taktu
- zvládá hraní čtvrtových not a pomlk
- zvládá správný rukoklad
- zvládá základní nastavení nástroje podle své výšky

2. ročník

Žák

- na malý buben zvládá etudy většího rozsahu v rychlejším tempu
- umí používat rytmus ve 4/4 taktu
- zvládá etudy s problematikou hraní osminových a šestnáctinových not a pomlk a správný rukoklad
- zahraje polku, valčík s hudebním doprovodem

3. ročník

Žák

- dobře se orientuje v osminových a šestnáctinových notách
- umí jednoduché etudy na soupravu a základní rytmy v obměnách s jednoduchými breaky
- zvládá kombinaci osminových a šestnáctinových not v různých rukokladech
- doprovodí nahrávku v 2/4 a 3/4 taktu

4. ročník

Žák

- zvládá etudy na malý buben
- zvládá etudy na celou soupravu
- umí koordinační cvičení na soupravě bicích nástrojů
- umí vytvořit základní doprovod k nahrávce

5. ročník

Žák

- zvládá hru obtížnějších etud na malý buben
- umí používat doprovod k hudební nahrávce
- předvede koordinační a akcentová cvičení
- je seznámen s laděním bicích nástrojů
- doprovodí skladbu s podkladem play along

6. ročník

Žák

- ovládá používání přírazů při hře etud
- dobře se orientuje v základních tanečních rytmech, CHA-CHA, Slowrock, Beat
- dobře se orientuje v jednoduché souhře s nahrávkou z CD nebo druhou soupravou

7. ročník

Žák

- ovládá používání víru a vícenásobných přírazů při hře etud
- umí používat techniku hry nohou tzv. skluz při hře etud
- orientuje se v souborové hře bicích nástrojů (např. dueta)
- orientuje se v doprovodu nahrávek různých stylů (rock, funky, latina)
- je schopen naladit nástroj vzhledem ke stavu a stylu konkrétního žánru hudby
- je schopen doprovodu písně tzv. z listu
- je schopen doprovodit libovolnou skladbu s hudební skupinou nebo dohraným podkladem

II. stupeň základního studia

Přípravné studium (pro žáky, kteří přestupují z jiného nástroje)

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje/ držení nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar a koordinace obou rukou, orientace na nástroji)
- používá základní technické prvky (základní úhozy/ smyky/ nádechy, uvědomělá práce s rytmem)
- spojuje notový zápis s orientací na nástroji – hraje podle not; vybrané skladby hraje z paměti
- používá sluchovou kontrolu kvality tónu
- ovládá elementární hru základních stupnic a akordů
- je schopen elementární hry z listu

Očekávané výstupy

Žák

- ovládá různé druhy techniky hry
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky

- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- doprovází hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

1. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku: přírazy, dvojky, víření
- dobře se orientuje v hudebních rytmech stylů: Rock, Pop, Funky, Latin, Jazz, Swing, Groove
- zvládá hru s hudebním doprovodem s vloženými hudebními předěly, fill iny

2. ročník

Žák

- ovládá hru paradidlů v etudách na soupravě bicích nástrojů
- je obeznámen s notací bicích nástrojů v různých partiturách

3. ročník

Žák

- umí používat všechny jednotlivé technické a koordinační aspekty hry
- použije své znalosti k spolupráci na hudebních projektech
- orientuje se v historii významných hráčů na bicí nástroje z oblasti jazzu, rocku či vážné hudby

4. ročník

Žák

- ovládá problematiku nástroje v plném rozsahu
- umí vypracovat a používat vhodná sóla různých žánrů v rozličných tempech a frázování
- zkombinuje své dovednosti techniky a improvizace v interpretaci vhodné skladby
- prezentuje své dovednosti při spolupráci na interpretaci skladeb, podílí se na tvorbě výrazu a způsobu interpretace
- zvládá práci s party, psaných pro bicí nástroje
- je schopen absolvování samostatného koncertu na veřejnosti
- respektuje autority ve svém oboru a obohacuje své schopnosti o jejich zkušenosti

Učební osnovy předmětů Komorní hra a Souborová hra

I. stupeň základního studia

Žák

- využívá znalosti a dovednosti získané v individuální výuce
- seznamuje se s hudbou různých žánrů a stylů
- rozvíjí své rytmické, dynamické a výrazové cítění
- rozvíjí přesnost a uplatňuje sluchovou sebekontrolu v souhře se svými spoluhráči
- učí se zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci

II. stupeň základního studia

Žák

- uplatňuje dovednosti a znalosti získané v I. stupni výuky
- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituru
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

5.2.15 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika předmětu

Výuka seznamuje žáka s pěveckou literaturou od dětských a lidových písní po díla českých a světových klasiků i autorů soudobé hudby, s interpretací různých stylů a žánrů klasické hudby sólové a sborové. Také se zabývá technickou přípravou hlasu pro interpretaci různých skladeb. Podporuje v žákovi jeho přirozené nadání a radost z možnosti seznamovat se a prezentovat skvosty pěveckého umění.

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Sborové zpívání Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*				1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Sborové (a komorní) zpívání Seminář pop. hudby* Seminář Svět hudby*	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dle pokynů učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky výslovnosti vokálů a konsonantů při zpěvu

- s pomocí klavíru čistě zazpívá tóny v jemu daném rozsahu
- cvičení a písně předvede v přirozené dynamické síle ve střední hlasové poloze
- nadechuje po frázích, rozezná dobrý a špatný nádech v rámci písně
- zazpívá cvičení a píseň s jednoduchým doprovodem klavíru
- zazpívá jednoduché lidové a umělé (dětské) písně v adekvátním rozsahu

2. ročník

Žák

- zvládne základy správného pěveckého nádechu
- uplatní pod vedením učitele správnou výslovnost a měkké nasazení tónu
- je schopen kontrolovat čistotu intonace s pomocí klavíru
- využije hlas v písních ve svém přirozeném rozsahu
- předvede základní dynamické rozdíly (p, f)
- chápe a použije základní tempová označení (rychle, pomalu, zrychlit, zpomalit)
- předvede písně s jednoduchým doprovodem klavíru (eventuálně jiného nástroje)
- interpretuje jednoduché lidové a umělé písně
- vystoupí na interních koncertech oddělení

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla při zpěvu, klidné brániční dýchání)
- využívá základní technické prvky (měkké nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)
- používá hlas ve svém přirozeném rozsahu, nepřepíná své síly
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zvládá zpěv s doprovodem
- zpívá lidové a umělé písně, odpovídající jeho schopnostem
- vystupuje na koncertech

4. ročník

Žák

- dodrží základní dovednosti pěveckého dýchání ve cvičení a interpretovaných skladbách
- uplatní zásady správné artikulace, měkce nasadí tón, rozezná intonační chyby
- podle svých dispozic rozšíří svůj hlasový rozsah o některé tóny okrajových poloh
- použije širší dynamickou škálu (pp – f) a agogiku podle zápisu
- předvede náročnější lidové i umělé písně
- je schopen zazpívat jednoduché dvojhlasé skladby
- zúčastní se samostatně i v kolektivu vystoupení na koncertech

5. ročník

Žák

- správně nadechuje, uplatní správnou výslovnost, měkce nasazuje tón, čistě intonuje v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen určit pěveckou frázi a vnést do zpívaného díla své pojetí interpretace
- v interpretovaných skladbách využije i zvládnuté tóny okrajových poloh svého hlasového rozsahu
- samostatně uplatní širší škálu dynamických a agogických prostředků
- interpretuje skladby nejméně dvou slohových období
- zorientuje se v notovém zápisu vícehlasu
- zazpívá jednoduché dvoj až trojhlasé skladby
- vystupuje na koncertech a akcích školy

6. ročník

Žák

- správně nadechuje a je schopen vědomé dechové opory tónů
- správně a zřetelně vyslovuje
- analyzuje chyby intonační, nádechové, ve frázování
- dodrží zásady hlasové hygieny a kultury (volný, nosný, netlačený tón)
- použije hlas bez projevů hlasových rejstříků (je třeba zohlednit proces mutace)
- vnímá obsah interpretovaných skladeb a správně frázuje
- samostatně zvolí širší škálu výrazových prostředků na základě svých znalostí a chápání hudby a textu
- má přehled o základních hudebních slozích a žánrech ve zpěvu
- samostatně se orientuje ve vícehlasém notovém zápisu a zazpívá po nácviku svůj part
- kultivovaně vystupuje na koncertech a akcích škol

7. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné pěvecké výslovnosti a hlasové kultury
- má rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky (ohled na mutaci)
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen veřejného vystoupení
- je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách a orientovat se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- má vypracovány základy správné techniky pěveckého dýchání a opory tónu
- je schopen uplatnit správné posazení hlasu i v okrajových polohách svého hlasového rozsahu
- dokáže analyzovat a vystavět hudební frázi
- zazpívá technicky i interpretačně náročnější skladby
- zvládne vázání více tónů, legato i staccato
- využije své znalosti při volbě dynamických a agogických prostředků v interpretovaných skladbách
- zazpívá skladby dvou i více slohových období
- při korepeticích uplatní pod vedením pedagoga naučené interpretační dovednosti (dynamika, tempa, fráze, akcenty, vázání tónů)
- zazpívá vícehlasé skladby a samostatně nacvičí svůj part
- ve spolupráci s pedagogem je schopen si zvolit z nabízené literatury skladby podle svého zaměření a cítění
- aktivně vystupuje na interních a veřejných akcích školy

2. ročník

Žák

- ovládá základy správného pěveckého dýchání, opory tónu, analyzuje chyby
- používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu bez vážných technických výkyvů
- sám navrhne a provede frázování skladeb
- aplikuje základní zásady kantilénového způsobu zpěvu
- ovládne jednoduché melodické ozdoby (příraz, opora, obal)
- vybere vhodné výrazově interpretační prostředky pro realizaci děl různých slohových období a žánrů
- při nácvičce skladeb je schopen částečně samostatně pracovat s korepetitorem
- bez problémů interpretuje vícehlasé komorní i sborové skladby
- má přehled o základní domácí i světové pěvecké literatuře různých období a slohů
- vystupuje na koncertech a akcích školy

3. ročník

Žák

- vědomě a samostatně použije správnou techniku pěveckého dýchání a tvoření tónů
- uplatní získané technické znalosti pro vyrovnaný hlasový projev
- předvede i náročnější skladby se správným frázováním
- využije nuancí agogiky a dynamiky a legatový způsob zpěvu
- částečně samostatně nacvičí skladby s korepetitorem
- samostatně navrhne interpretační způsoby zvolených skladeb a po konzultaci s pedagogem je realizuje
- je schopen si sám vyhledat další pěvecký materiál podle svého zaměření a interpretovat ho
- prokáže přehled o pěvecké literatuře různých slohových období a žánrů
- interpretuje vícehlasé komorní a sborové skladby
- vystupuje aktivně na koncertech a akcích školy

4. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu
- je schopen kultivované stylové a žánrové interpretace vokálních skladeb různých slohových období, používá dynamickou a agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním uskupení
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby

Učební osnovy předmětu Sólový zpěv pro nastupující do II. stupně + 1 rok přípravného studia

Přípravné studium

Žák

- dle pokynů učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky výslovnosti vokálů a konsonantů při zpěvu
- s pomocí klavíru čistě intonuje
- cvičení a písně předvede v přirozené dynamické síle a ve svém přirozeném hlasovém rozsahu
- nadechuje po frázích, rozezná dobrý a špatný nádech v rámci písně
- předvede písně s jednoduchým doprovodem klavíru
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně dle svých hlasových možností

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zvládne základy správného pěveckého nádechu
- uplatní správnou výslovnost, měkké nasazení tónů, čistou intonaci
- použije hlas ve svém přirozeném rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f) a agogiku (rychle, pomalu, zrychlit, zpomalit)
- předvede písně s jednodušším doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zazpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem
- zazpívá jednoduché dvojhlasé skladby

- vystoupí na koncertech oddělení samostatně i v kolektivu

2. ročník

Žák

- dodrží základní dovednosti pěveckého dýchání
- uplatní zásady správné artikulace, měkce nasadí tón, rozezná intonační chyby
- podle svých dispozic rozšíří svůj hlasový rozsah o tóny okrajových poloh
- použije širší dynamickou škálu (pp – f) a agogiku podle zápisu
- zazpívá písně i se složitějším doprovodem
- předvede náročnější lidové i umělé písně
- zorientuje se v notovém zápisu vícehlasu
- zazpívá jednodušší dvoj-trojhlasé skladby
- vystupuje na koncertech a akcích školy

3. ročník

Žák

- správně nadechuje, uplatní správnou výslovnost, měkce nasazuje tón, čistě intonuje v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen určit pěveckou frázi
- analyzuje chyby intonační, nádechové i ve frázování
- v interpretovaných skladbách používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- samostatně uplatní širší škálu dynamických a agogických prostředků
- interpretuje skladby nejméně dvou slohových období
- má přehled o základních hudebních slozích a žánrech ve zpěvu
- samostatně se orientuje ve vícehlasém notovém zápisu a zazpívá po nácvičku svůj part
- kultivovaně vystupuje na koncertech a akcích školy

4. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné pěvecké výslovnosti
- má rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- má vypěstovaný smysl pro hudební frázi
- je schopen základních prvků kantilénového způsobu zpěvu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu a znalosti různých slohových období
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- má přehled o základní domácí i světové pěvecké literatuře různých období a slohů
- interpretuje vícehlasé komorní a sborové skladby
- vystupuje kultivovaně a aktivně na koncertech a akcích školy

Učební osnovy předmětu Sborové (a komorní) zpívání

Charakteristika předmětu

Jde o kolektivní výuku pro žáky I. a II. stupně studijního zaměření sólový zpěv. Žáci rozvíjejí své schopnosti v oblasti zpěvu, intonace, hudební interpretace, harmonického hudebního cítění, učí se spolupracovat se všemi členy kolektivu a s dirigentem. Pokud hrají na další hudební nástroje, uplatňují je při doprovodu nastudovaných skladeb.

I. stupeň základního studia

4. - 5. ročník

Žák

- dle pokynu učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- zvládne základní prvky pěvecké artikulace
- používá hlas ve svém přirozeném rozsahu, nepřepíná ho
- čistě zaintonuje svůj part s pomocí klavíru
- zazpívá jednodušší jednohlasé a dvojhlasé skladby s doprovodem
- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta
- spolupracuje s ostatními členy sboru při realizaci skladeb

6. - 7. ročník

Žák

- správně pěvecky nadechuje
- dobře pěvecky artikuluje
- používá hlas v celém svém přirozeném rozsahu
- čistě zaintonuje svůj part
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zazpívá jednodušší jedno až trojhlasé skladby s doprovodem
- s jistotou reaguje na základní dirigentská gesta
- vzájemně spolupracuje s ostatními členy sboru při realizaci skladeb
- dle svých možností uplatní své dovednosti ze hry na hudební nástroj při doprovodu skladeb
- vystoupí na koncertech a akcích školy

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- správně pěvecky nadechuje
- měkce nasazuje tón, správně artikuluje
- používá širší dynamické a agogické škály výrazových prostředků

- čistě intonuje svůj part i v náročnějších vícehlasých skladbách s doprovodem
- samostatně se orientuje ve sborové partituře
- aktivně spolupracuje s ostatními členy sboru
- spolehlivě reaguje na dirigentská gesta
- při realizaci skladeb žák jiného hudebního zaměření použije svůj nástroj v doprovodu

3. - 4. ročník

Žák

- ovládá základy pěveckého dýchání, správné výslovnosti a hlasové kultury
- používá širokou škálu dynamických a agogických prostředků
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách s doprovodem i à capella
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev a hudební frázi
- je schopen aktivní a odpovědné spolupráce s dirigentem, s ostatními členy sboru, pomáhá slabším
- vystoupí na koncertech a akcích školy

Studium pro dospělé (pro žáky, kterým bylo umožněno pokračovat ve studiu i po absolutoriu II. stupně)

Žák

- využívá všech dosud získaných znalostí a dovedností k vyjádření svých hudebních představ
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; při hře využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu skladby
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

5.2.16 Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika předmětu

Jde o kolektivní výuku pro žáky I. a II. stupně, kteří navštěvují sborový zpěv jako hlavní obor, a dále pro žáky i dalších hudebních studijních zaměření, kteří tento předmět navštěvují jako povinně volitelný nebo jako nepovinný předmět. Žáci rozvíjejí své schopnosti v oblasti zpěvu, intonace, hudební interpretace, harmonického hudebního citění, učí se spolupracovat se všemi členy kolektivu a s dirigentem. Pokud hrají na další hudební nástroje, mohou je uplatnit při doprovodu nastudovaných skladeb.

Učební plán pro studium I. stupně základního studia

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Sborový zpěv	1	1	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Sborové party/ Komorní zpěv						1	1
Celkový minimální počet hodin na I. stupni	19						

Učební plán pro studium II. stupně základního studia:

Ročník	1.	2.	3.	4.
Sborový zpěv	2	2	2	2
Sborové party/ Komorní zpěv	1	1	1	1

Učební osnovy předmětu Sborový zpěv

Přípravné studium

V rámci přípravného studia probíhá 1 hodina týdně a žáci zároveň dochází do hodin přípravné hudební výchovy.

PHV

Žák

- osvojuje si správné držení těla při zpívání
- je schopen podřídit se zpěvu ve skupině
- dbá o intonační čistotu tónu
- osvojuje si dovednost reagovat na gesta sbormistra

I. stupeň základního studia

1. až 3. ročník

Žák

- využívá uvolněné držení těla při zpěvu a klidné dýchání
- zpívá čistě v unisonu
- ovládá zásady správné artikulace
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury
- reaguje na dirigentská gesta

4. až 7. ročník

Žák

- ovládá správné sezení a postoj při zpěvu
- zvládá nácvik písní dle notového zápisu a orientuje se ve struktuře sborové partitury
- je schopen podřídit se zpěvu ve skupině a dokáže použít střídavý nádech v hudebních frázích
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase
- ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace, rytmu a všech hudebně výrazových prostředků
- s jistotou reaguje na sbormistrovská gesta a dokáže napodobit požadavky předváděné sbormistrem

II. stupeň základního studia

1. až 4. ročník

- ovládá a při zpěvu uplatňuje návyky kultivovaného zpěvu (dechová technika, tvorba tónu intonace)
- umí používat svůj hlas v celém jeho rozsahu, nepřepíná ho a důsledně dodržuje hlasovou hygienu
- má povědomí o hlasových rejstřících a v rámci možností s nimi pracuje
- zpívá písně různých žánrů a období
- vnímá vyváženost hlasů při sborové realizaci skladby

5.2.17 Seminář Svět hudby

Charakteristika předmětu

Seminář Svět hudby je učen pro žáky čtvrtých a vyšších ročníků jako jeden z povinně volitelných předmětů. Cílem semináře je rozšířit orientaci ve světě hudby, pochopit a uvědomit si pestrost a zároveň i řád hudebního projevu, posílit vnímání toho, co je podstatou hudby, respektive skladby, kterou žák hraje, jaké jsou její kořeny, možnosti a zákonitosti.

Očekávané výstupy předmětu Seminář Svět hudby

Žák

- upevňuje naukové poznatky po absolvování povinného 5. ročníku (stupnice dur, moll, intervaly všech velikostí, kvintakordy s obraty, D7 a jeho obraty, základní harmonická kadence) v konkrétních cvičeních, starší žák je obeznámen se základy spojování akordů a novými stupnicemi či tónovými systémy
- seznamuje se s tím, jak vyhledat ve hrané či zpívané skladbě základní harmonické funkce
- pokouší se o vlastní hudební větu (společně, individuálně), o vlastní pestrou rytmickou strukturu alespoň o osmi taktech apod.
- sluchově je procvičován v rytmických, melodických či kombinovaných příkladech, dílem v zapisovaných diktátech, dílem prakticky pohybově nebo na dostupné bicí nástroje
- orientuje se blíže v historických epochách, u vybraných skladatelů spoluvytváří medailony, vše na podkladě poslechu a demonstrace v typických skladbách, které se prezentují i v ukázkách tištěného či rukopisného zápisu
- seznamuje se s významy vybraných hudebních pojmů napříč hudebním světem ve formě vhodně voleného abecedního výběru (svět zpěvu, hudebních nástrojů a jejich uskupení, paleta hudebních forem, interpretační pokyny a další hudební pojmy)
- je veden k praktickému zpěvu dle zájmu, podporován vybranými intonačními cvičeními z vhodných prezentovaných nebo interpretovaných skladeb
- ze světa hudebních nástrojů blíže pozná nástroj, na který hraje, ale také se seznamuje s rozmanitými dalšími nástroji – většinou dle videa a poslechu
- orientuje se v typech lidové, filmové, jazzové a divadelní hudby
- seznámil se s šířením zvuku a psychologií slyšení
- je si vědom, co obnáší interpretace hudebního díla, jaké je fungování hudby ve společnosti, ví o úloze hudebních institucí a agentur, je seznámen s možnostmi různě zaměřených hudebních festivalů
- řeší kvízy a hádanky.

5.2.18 Seminář populární hudby

Charakteristika předmětu

Seminář populární hudby je učen pro žáky čtvrtých a vyšších ročníků jako jeden z povinně volitelných předmětů. Náplní kurzu je analýza různých hudebních žánrů (rock, hip – hop, elektronická hudba, country, jazz...). Seminář může rovněž zahrnovat textový rozbor písní. Sleduje vývoj populární hudby v historickém kontextu, změnu hudební trendů v jednotlivých dekáдах. Žáci se seznamují s významnými umělci a hudebními skupinami. V praktické části kurzu hrají na hudební nástroje, vnímají proměny akordických postupů, užívaných v rozličných hudebních žánrech.

Očekávané výstupy předmětu Seminář populární hudby

Žák

- orientuje se v historickém vývoji populární hudby
- vnímá základní a vedlejší harmonické funkce
- je schopen na vlastní hudební nástroj přenést znalost harmonie
- popíše prvky jednotlivých hudebních žánrů
- chápe vývoj populární hudby v kulturně – historickém kontextu
- rozvíjí schopnost kritické analýzy současné populární hudby
- je schopen textové analýzy písní (genderová, politická, multikulturní témata)
- zná významné umělce, hodnotí jejich přínos pro vývoj populární hudby
- umí komunikovat své hudební preference s ostatními
- je schopen rozpoznat současné trendy populární hudby
- hodnotí hudební průmysl

5.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

Charakteristika předmětu

Cílem této oblasti je propojit teoretické znalosti s praktickými, aby umožnily žákovi vnímat a porozumět hudbě v plné šíři. Je to neodmyslitelná součást hudebního vzdělání.

Přípravná hudební výchova je důležitou vstupní branou do světa hudby. Hravou formou seznamuje děti s prvními rytmickými, intonačními, sluchovými a teoretickými dovednostmi. Následná hudební nauka je rozvíjí a zvyšuje a tím přispívá k celkovému formování mladého interpreta či posluchače.

Učební osnovy předmětu Hudební nauka

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- zná noty v houslovém klíči od g – c³
- seznámí se s basovým klíčem a notami f – c¹
- rozumí principu posuvek a přečte jméno noty s posuvkou
- rozlišuje celý tón, půltón
- umí rytmické hodnoty not a pomlky celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová / ve skupině čtyř /
- zná takty 2/4, 3/4, 4/4, C
- chápe princip složení dur stupnice a zná C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur
- vytvoří základní trojzvuk v těchto stupnicích
- rozliší sluchově tóny trojzvuku ve všech 6 variantách
- chápe rozdíl pojmu stupnice - tónina
- intonuje v rozsahu oktávy
- dokáže zrytmizovat jednotlivá slova i jednoduché říkadlo, používá hru na tělo
- zpívá jednoduché lidové nebo umělé písně a doprovází se rytmickými nástroji
- zná základní pojmy – andante, moderato, allegro, legato, staccato, repetice, prima a sekunda volta
- zná základní dynamická znaménka – p, mf, f, crescendo, decrescendo

2. ročník

Žák

- zdokonaluje znalost not z 1. ročníku včetně čtení posuvek
- chápe pojem předznamenání
- rozšiřuje znalost dur stupnic do 5 křížků a 3 bé
- sluchově rozliší tónorod dur a moll
- chápe princip stavby kvintakordu a jeho obrátů
- umí základní intervaly 1 – 8
- rozšiřuje znalost taktů o takty 3/8, 6/8
- procvičuje rytmické hodnoty včetně pomlky a tečky u noty čtvrt'ové
- intonuje v rozsahu oktávy, zpívá lidové a dětské umělé písně, jednohlas i jednoduchý dvojhlas
- seznamuje se s lidskými hlasy
- seznamuje se se základním rozdělením orchestrálních nástrojů
- rozšiřuje si znalost dalších dynamických, tempových a přednesových označení

3. ročník

Žák

- stále procvičuje čtení a psaní not
- zvládá složitější rytmické příklady a seskupení

- umí vyjmenovat pořadí křížků a bé
- chápe princip odvozování posuvek pomocí pěti a čtyř tónů
- rozšiřuje znalost dur stupnic do 7 křížků a 5 béček
- seznamuje se s druhy moll stupnic a principem jejich vytváření
- sluchově rozlišuje druhy moll stupnic
- zná a umí zapsat mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- umí vytvořit kvintakord s obraty v těchto stupnicích
- sluchově rozezná akord dur a moll
- opakuje základní intervaly, seznamuje se s rozdělením na čisté a velké a odvozuje malé
- intonuje v rozsahu oktávy, zpívá lidové a dětské umělé písně, jednohlasně i dvojhlasně, dokáže se při zpěvu doprovázet na nástroje Orff. instrumentáře
- seznamuje se detailněji s jednotlivými skupinami hudebních nástrojů
- sluchově rozliší a zařadí nástroj do skupiny
- seznamuje se s pojmy – orchestr, komorní soubor, pěvecký sbor atd.
- stručně se seznamuje se životem a dílem B. Smetany a A. Dvořáka

4. ročník

Žák

- seznamuje se s dvojitými posuvkami, umí zapsat a přechíst noty s nimi
- utvrzuje si znalost předznamenání
- chápe princip kvintového a kvartového kruhu, umí všechny dur stupnice
- rozšiřuje si znalost moll stupnic do 7 křížků a 7 béček
- seznamuje se se základními harmonickými funkcemi, umí vytvořit trojzvuk T, S, D
- procvičuje intervaly, čisté, velké a malé v rozsahu oktávy
- seznamuje se s melodickými ozdobami
- stručně se seznamuje se životem a dílem J. S. Bacha a G. F. Händela
- stručně se seznamuje s formami – písňová, rondo, variace
- má povědomí o vývoji hudby a hudebních slohů
- intonuje v rozsahu oktávy
- rozšiřuje si znalost dalších tempových a výrazových označení

5. ročník

Žák

- stále opakuje čtení a psaní not v obou klíčích / podle svého nástroje /
- umí všechny dur a moll stupnice
- chápe složení stupnic a jejich odvozování
- rozšiřuje znalost intervalů o zvětšené a zmenšené
- umí vytvořit kvintakord dur, moll, zvětšený a zmenšený
- umí vytvořit D7
- umí vytvořit obraty T, S, D akordů
- sluchově rozliší obraty kvintakordu dur a moll
- má základní povědomí o stavbě skladeb
- aktivně poslouchá hudbu a dokáže zařadit skladbu do stylového období
- má základní povědomí o stylových obdobích, jejich hlavních představitelích
- vytvoří referát o skladateli, který je mu blízký a seznámí s ním ostatní žáky

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor nabízí žákům možnost rozvíjet schopnost používání výtvarného jazyka coby nástroje uměleckého vyjádření a komunikace. V hodinách výtvarného oboru se žáci seznámí s tradičními i moderními výtvarnými prostředky a technikami, které pak na základě námětů ze „světa kolem nás i v nás“ uplatňují. Cílem studia je přivést mladého výtvarníka k jeho osobitému způsobu vyjádření, seznámit jej se základy umělecké kultury, představit mu paletu výtvarných prostředků, jak prvků výtvarného jazyka, tak výtvarných technik a vést jej na cestě k samostatnému používání těchto prostředků a případnému vlastnímu hledání umělecké inspirace a nových možností.

Žáci v hodinách výtvarného oboru rozvíjí a obohacují svou obrazotvornost a to jak ve vlastní tvorbě, tak při konzultacích nad díly spolužáků, či při návštěvách výstav a jiných kulturních akcí. Učí se pracovat s emocemi i ratiem, samostatně i ve skupinách. S pomocí učitele pěstují otevřenost, myšlení a chápání sama sebe i druhých.

První cyklus studia výtvarného oboru je rozdělen na dvě části, přičemž jejich předěl odpovídá rozhraní prvního a druhého stupně základní školy. V 1. až 3. ročníku je vyučován předmět „Výtvarná tvorba“, ve kterém se žáci na základě zajímavých námětů učí výtvarnému vyjadřování za pomoci osvojovaných prvků výtvarného jazyka a základních výtvarných technik. Od 4. ročníku je obsah studia rozdělen mezi předměty „Plošná tvorba“ a „Prostorová tvorba“. Dochází k důkladnějšímu prozkoumávání výtvarných přístupů, postupů a technik a jejich cílenému použití pro konkrétní tvůrčí záměry žáka.

Zařazení žáků do ročníků výtvarného oboru:

Ročník na VO	Věk žáka (+/- 1 rok)	Předpokládaný ročník ZŠ
PVV1- PVV2	6 - 8 let	
1. roč./ I. stupeň studia	8 let	1. - 2. roč. ZŠ
2. roč. / I. stupeň studia	9 let	3. roč. základního vzdělávání
3. roč. / I. stupeň studia	10 let	4. roč. základního vzdělávání
4. roč. / I. stupeň studia	11 let	5. roč. základního vzdělávání
5. roč. / I. stupeň studia	12 let	6. roč. základního vzdělávání
6. roč. / I. stupeň studia	13 let	7. roč. základního vzdělávání
7. roč. / I. stupeň studia	14 let	8. roč. základního vzdělávání
1. roč./ II. stupeň studia	15 let	9. roč. základního vzdělávání
2. roč./ II. stupeň studia	16 let	1. roč. středoškolského vzdělávání
3. roč./ II. stupeň studia	17 let	2. roč. středoškolského vzdělávání
4. roč./ II. stupeň studia	18 let	3. roč. středoškolského vzdělávání
		4. roč. středoškolského vzdělávání

6.1 Přípravné studium

Učební plán Přípravné výtvarné výchovy:

Předmět	PVV 1	PVV 2
Přípravná výtvarná tvorba	3	3
Celkem	3	3

Učební osnovy předmětu Přípravná výtvarná tvorba

PVV I

Žák

- je seznámen s tradičními výtvarnými nástroji a materiály, je poučen o pravidlech bezpečnosti při jejich používání
- bez zábran používá základní nástroje výtvarného vyjádření - kresba a malba suchou i mokrou stopou
- je schopen pracovat samostatně i spolupracovat s učitelem a ve skupině, zná základní normy vhodného chování při práci ve výtvarné dílně
- při tvorbě intuitivně a spontánně využívá prvků výtvarného jazyka (bod, linie, barva, tvar)
- je autentický sám za sebe a neobkresluje
- aktivně zkoumá nabízené možnosti, experimentuje, klade otázky

PVV II

Žák

- používá verbálního i výtvarného vyjadřování a hledá mezi nimi souvislost
- vnímá motivaci a soustředí se na ni i na výtvarnou činnost
- respektuje pravidla práce v hodinách výtvarné výchovy
- intuitivně a spontánně využívá prvků výtvarného jazyka, je seznámen s jejich vztahy a vlastnostmi
- je schopen diskuze o díle (vlastním i cizím), dokáže zhodnotit a ocenit i jiné než vlastní přístupy k dílu

6.2 Studijní zaměření Výtvarný obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Výtvarná tvorba	3	3	3				
Plošná tvorba				2	2	2	2
Prostorová tvorba				1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Plošná tvorba	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Učební osnovy předmětů Výtvarná tvorba, Plošná tvorba a Prostorová tvorba:

Rozdělení výstupů je založeno na sledování přelomových období ve vývoji žáka, ze kterých je odvozen i průběh studia na základní a střední škole.

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- má snahu aktivně přispívat k obohacení základního námětu vlastními nápady
- reaguje na korekturu, obhazuje svůj přístup k práci
- bez zábran avšak uvědoměle experimentuje s nástroji, materiály a prvky výtvarného jazyka
- uplatňuje vztahy mezi lidskými smysly a hledá způsoby jak výtvarně vyjádřit smyslové vjemy
- vyjmenuje základní techniky výtvarné výchovy a pomůcky k nim potřebné
- na předloženém uměleckém díle odliší a porovná vlastnosti základních prvků výtvarného jazyka- linie, plocha, bod
- aktivně se zapojuje při práci ve skupině

2. ročník

Žák

- dává do souvislosti námět a zvolenou výtvarnou techniku
- výtvarně vyjadřuje emoční obsah námětu
- vyhledá podněty ve svém okolí a zaznamená je dostupnou výtvarnou technikou
- zpracuje osobitý artefakt
- porovná účinky různých grafických technik

3. ročník

Žák

- přepisuje subjektivně vnímanou realitu
- dodržuje pracovní postupy a je schopen určité samostatnosti
- empaticky se vztahuje ke světu kolem sebe
- prezentuje svou práci v rámci hodnocení i při závěrečné výstavě výtvarného oboru
- seznamuje se s tvorbou ilustrátorů

4. ročník

Žák

- experimentuje s vyjadřovacími prostředky
- respektuje vlastnosti výtvarných technik a svou práci jim přizpůsobuje
- pozná možnosti výtvarných technik a hledá jejich nové uplatnění
- na motivaci reaguje úvahou- cesta ke konceptu
- rozlišuje dynamickou a statickou kompozici
- používá internet jako zdroj informací

5. ročník

Žák

- objasní svůj záměr a obhájí způsob, jakým jej dosáhne
- realizuje prostorové objekty
- hledá vlastní cestu vyjádření na pozadí zadaného tématu
- je schopen variovat předkládané návrhy řešení
- vystihne podstatné rysy reality
- při návštěvě výstavy vnímá vystavená díla a diskutuje o nich, při příští hodině vzpomene to, které jej nejvíc oslovilo

6. ročník

Žák

- pracuje (kreslí, maluje, modeluje, fotografuje) podle vizuální reality a je schopen z ní dále vycházet - modifikovat a stylizovat ji
- rozebere a pojmenuje příčiny svého zdaru i nezdaru
- ovládá základní kompoziční vztahy
- pojmenuje základní prvky výtvarného jazyka pozorované ve výtvarném díle ať už svém, nebo jiném
- realizuje navržené - promýšlí technologická hlediska zpracování navrženého
- uplatní znalosti z oblasti moderních informačních technologií k vyhledání podkladů pro vlastní práci
- uvede svého oblíbeného výtvarného umělce

7. ročník

Žák

- samostatně analyzuje zadání

- vede tvůrčí dialog se spolužáky i učitelem
- přepisuje realitu objektivně
- uvědomuje si oblasti výtvarné činnosti, které jsou mu nejbližší
- má základní přehled o významných uměleckých směrech a slozích
- podle svých možností vycházejících ze zkušenosti empirického diváka nahlíží a srovnává rozmanité způsoby výtvarného vyjádření
- na zadané téma vytvoří větší plošnou nebo prostorovou práci či drobnou výtvarnou řadu; práci dokáže krátce představit a obhájit".

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- neustále rozvíjí a obohacuje spektrum výtvarných prostředků z předešlého studia
- nové impulzy připojí s dřívější zkušeností
- kreslířsky a malířsky studuje objektivně vnímanou vizuální realitu
- rozlišuje složitější kompozice- dynamická, statická, centrální, decentralizovaná, zlatý řez

2. ročník

Žák

- je schopen reflexe své tvorby a využívá výsledků zpětné vazby při následující tvorbě
- propojuje racionální i intuitivní přístupy k vyhledání výtvarného prostředku, jenž zajistí co nejvěrnější zpracování jeho představy o díle
- na předloženém uměleckém díle svými slovy popíše záměr a autorem uplatněné prostředky
- aktivně obohacuje vlastní přehled v kulturní sféře (napříč kulturními oblastmi a dobou)

3. ročník

Žák

- samostatně vyhledává náměty k vlastní tvorbě - vychází sám ze sebe
- rozlišuje v díle reálný a duchovní prostor a jejich vzájemný vztah
- ovládá základní umělecké slohy a styly- ke každému přiřadí významné osobnosti ze světa výtvarného umění

4. ročník

Žák

- vypracuje a obhájí myšlenkově propojený výtvarný projekt na vlastní téma s využitím většího spektra výtvarných technik a přístupů osvojených v průběhu studia VO

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Vzdělávací obsah tanečního oboru vychází ze dvou vzdělávacích oblastí: **Taneční tvorba a Recepce a reflexe tanečního umění.**

Taneční obor v ZUŠ Klementa Slavického, Praha 5 - Radotín poskytuje výuku taneční výchovy již v přípravných ročnících, tzn. dětem 5-ti – 7-mi letým. Dále mohou děti pokračovat ve výuce I. a II. stupně základního studia.

V 1. a 2. ročníku I. stupně se vyučují předměty taneční průprava a taneční praxe. Od 3. ročníku se začíná vyučovat předmět klasický tanec, na který je taneční obor zaměřen a předměty lidový tanec, současný tanec a taneční praxe. Klasický tanec navazuje na předmět taneční průprava. I. stupeň základního studia žáci ukončí v 7. ročníku absolventským výstupem. Poté mohou žáci pokračovat ve studiu II. stupně, který zakončí absolventským výstupem na konci 4. ročníku. V dospělosti mohou svůj tvůrčí potenciál uplatnit ve studiu pro dospělé. Po celou dobu studia v tanečním oboru je dáván velký důraz, kromě zdokonalování pohybových dovedností, na rozvíjení osobnosti, tvůrčích schopností, hledání vlastního způsobu neverbálního vyjadřování a originality.

7.1 Přípravné studium

Délka studia: 1 – 2 roky

Předmět: Přípravná taneční výchova

Celkový počet vyučovacích hodin týdně: 1 - 2

Učební osnovy předmětu Přípravná taneční výchova

Žák

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné (posilovací) cviky i akrobatické prvky
- pohybuje se po prostoru i po diagonále
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

7.2 Studijní zaměření Taneční obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Taneční průprava	2	2					
Klasický tanec			1	2	2	2	2
Lidový tanec			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Současný tanec			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1,5
Celkem	3	3	3	4	4	4	4,5

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Současný tanec	3	3	3	3
Taneční praxe	1	1	1	2
Celkem	4	4	4	5

Učební osnovy předmětu Taneční průprava:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- ukáže pomocná místa pro správné držení těla v základních polohách na místě

- pojmenuje jednotlivé části těla – pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- zvládá základní taneční kroky – poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok
- dovede se pohybovat v prostoru po křivkách, v kruhu, po diagonále, jak jednotlivě, tak i v zástupu
- reaguje na základní změny tempa v hudbě – pomalu, rychle, dynamické změny – silně, slabě
- vytleská dvou-, tří- a čtyřslabičná slova a říkadla
- při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života, pohádkového světa

2. ročník

Žák

- dle svých schopností zvládá optimální držení těla v základních polohách ve statické a kinetické podobě
- zvládá vedený a kyvadlový švihový pohyb paží
- umí poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- umí určit dvoučtvrťový, tříčtvrťový a čtyřčtvrťový takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- po prostoru se pohybuje po přímých drahách i oblých drahách jednotlivě a v zástupu
- umí citlivě reagovat na změny v hudbě: zesilování - zeslabování, zpomalování - zrychlování, pohybem reaguje na vázaný a úsečný rytmus
- se při improvizaci vyjadřuje převážně spontánně a náměty čerpá z krátkého textu, obrázku, přírody, každodenního života, umí vyjádřit náladu vycítěnou při poslechu živé hudební skladby

Učební osnovy předmětu Taneční praxe:

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- dokáže se prezentovat společným vystoupením před publikem při závěrečném vystoupení
- dokáže ohodnotit provedení (správné držení těla) a celkový taneční projev svých spolužáků při drobných úkolech a snaží se vyvozovat závěr pro sebe samotného

2. ročník

Žák

- žák dovede tanečně ztvárnit krátké hudební skladby, na jejichž tvorbě se i podílí a dokáže je prezentovat při veřejném vystoupení, ukázkové hodině (nejlépe na závěr školního roku)
- při práci s náčiním uplatňuje vědomosti a dovednosti nabitě v taneční přípravě
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev svých spolužáků jak v hodinách taneční přípravy nebo při tvorbě, tak z nahrávky pořízené při dětské tvorbě

3. ročník

Žák

- vyjádří pohybem náladu drobných hudebních skladeb a ztvární vlastní náměty čerpané z přírody, zvířátek, pracovních činností a pohádkových postav
- pohybuje se s náčiním
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby pro děti
- aktivně se podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže hodnotit u svých spolužáků technické provedení zejména z hlediska správného držení těla, pohybovou fantazii a výrazovou opravdovost
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci žákovského koncertu, taneční přehlídky či ukázkové hodině

4. ročník

Žák

- v rámci drobných etud při hodinách, se žák vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváky, kteří pak hodnotí jejich výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu
- při improvizaci vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů, vlastním, pravdivým, spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomosti nabyté při průpravných cvičeních

5. ročník

Žák

- ohodnotí provedení vazby spolužáků z hlediska správného držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- se prezentuje veřejně při společné choreografii na koncertě tanečního oboru, či přehlídce
- se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem, které mu je blízké a chápe ho, a zrovna tak s hudební předlohou a je schopen podle svých možností pravdivého a přirozeného vyjádření při interpretaci
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec, country tanec) z DVD záznamu dětského nebo profesionálního souboru anebo se sám účastní jako divák různých tanečních představení

- zhodnotí viděné dílo (sdělnost, zda pochopil o čem bylo, které pohybové prvky se mu líbily, zda byly účelně zvoleny) a diskutuje o něm
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí (zejména z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu)

6. ročník

Žák

- se velkou měrou se podílí na tvorbě choreografie – vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem choreografie a řeší v ní vztahy v rámci skupiny, pohybové a výrazové prostředky, diskutuje o kostýmech a osvětlení, spolupracuje s pedagogem
- vytvoří vlastní etudu se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- účastní se veřejných tanečních vystoupení

7. ročník

Žák

- dokáže předvést výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie - používá prvky záměrně, drží se výrazové linie, jeho výraz je pravdivý, chápe téma choreografie, hodnotí dílčí výsledky své i ostatních, umí vyhodnotit, kde udělal chybu a dokáže se z ní poučit
- navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit – přemýšlí o choreografickém díle, vyjadřuje své pocity, dokáže říci, o čem bylo a rozpozná různé taneční styly

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- pracuje aktivně a soustředěně v hodinách
- chápe taneční umění a dokáže zhodnotit jeho kvality
- zdokonaluje svůj taneční projev na jevišti

2. ročník

Žák

- zdokonaluje svůj taneční projev a výraz na jevišti
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

3. ročník

Žák

- je schopný kolektivně tvořit
- hledá kolektivní souhru
- je vytrvalý, houževnatý a má vůli překonávat své chyby a nedostatky
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

4. ročník

Žák

- chápe taneční umění a orientuje se v jeho formách a žánrech
- aktivně se zapojuje do přípravy tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení, soutěže, atd.

Učební osnovy předmětu Klasický tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá průpravná cvičení na zemi (B. Kniasseff)
- zvládá demi-plié, relevé-abaisé, battement tendu en croix, battement tendu jeté, battement frappé, přípravný cvik pro rond de jambe par terre, první port de bras, teps levé sauté

4. ročník

Žák

- zvládá battement tendu jeté en cloche, battement tendu jeté piqué, battement tendu demi-degagé, rond de jambe par terre en dehors, en dedans, battement frappé simple par terre, battement fondu par terre, battement relevé lent, grand battement jeté, první a třetí port de bras, changement de pied, échappé sauté, assemblé de côté a dívčí poklonu

5. ročník

Žák

- zvládá grand plié, preparaci k rond de jambe par terre, petit rond de jambe en air, battement développé, pas de bourré simple, I. II. III. arabesque par terre, sissone simple
- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti

6. ročník

Žák

- zvládá demi-plié-relevé (na jedné dolní končetině, kročná končetina je sour le cou-de-pied devant, derrière), demi-plié s port de bras, battement tendu jeté piqué, porté o $\frac{1}{4}$ kruhu, pózy par terre: croisée devant, derrière, a la seconde, effacée devant, derrière, battement soutenu, détourné o 180, coupé, příprava na pirouette, temps lié par terre devant, derrière

7. ročník

Žák

- zvládá porté o $\frac{1}{2}$ kruhu, grand battement jeté, attitude derrière, devant, pózu écartée par terre, prvky v postavení épaulement, IV. arabesque par terre, pirouettes ze IV. a V. pozice, pas balancé, pas de bourrée simple s port de bras, jeté z místa
- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby u tyče, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem
- je si vědom svých pohybových možností a ví jak je rozvíjet a odstraňovat své nedostatky
- vyjadřuje se základní taneční terminologií

Učební osnovy předmětu Lidový tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- užívá tyto taneční kroky: dvojpolka, polkový krok hladký v točení, valčíkový krok, základní krok české mazurky, hladká a vyšlapávaná sousedská

4. ročník

Žák

- užívá taneční kroky: patošpičkový, poskočný, příklepový, polonézový, dvojpolku, poskoky řezankové a dvojřezankové, rejdivání

5. ročník

Žák

- používá taneční kroky: třasák, mazurkový, obkročákový, skočné, kolečkové (kolečkový trojkrok vyšlapávaný, kolečkový dvojkrok zadržovaný)

6. ročník

Žák

- užívá taneční kroky: Šotyš-polka, Maděr-polka, Mateníky-tance s proměnlivým taktem

7. ročník

Žák

- zvládá tyto taneční kroky: čardášové, klíč-jednoduchý, kombinovaný, kolesový krok křížený během do výskoku, kolesové figury-přetáčení

Učební osnovy předmětu Současný tanec:

I. stupeň základního studia

3. ročník

Žák

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá opakovat po učiteli jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště v nízké a střední rovině, obsahující vedený i švihový pohyb
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvałem (vpřed, stranou), v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině, dále pak v řadě, zástupu i jednotlivě vytvářejí oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus
- umí po učiteli opakovat pomocí Orffových nástrojů dvoudobé, třídobé a čtyřdobé takty s uplatněním synkopy, tečkovaného rytmu a trioly
- zaznamená a umí vyjádřit rozdíl v tónině durové a mollové

4. ročník

Žák

- umí zopakovat po učiteli jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách (leh, sed, klek) se změnou polohy těžiště, které jsou kombinovány s vedenými, nebo švihovými pohyby periferií či vlnivý pohyb páteře
- na volnosti zopakuje po učiteli krátké, jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště na místě v různých pozicích dolních končetin
- dokáže se pohybovat po prostoru chůzí (se sníženým i zvýšeným těžištěm), během (s dostředivým i odstředivým náklonem trupu), poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčky, obraty a skoky
- umí reagovat pohybem a hrou na rytmické nástroje na různá tempa a na jejich náhlé a postupné změny
- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním tečkovaného rytmu

5. ročník

Žák

- zvládá rytmická cvičení ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- dokáže si zachovat vnitřní rytmus
- využívá základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tím k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)
- sám vytvoří krátké, několika-taktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu

6. ročník

Žák

- využívá základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém (dospěl tím k hlubšímu sebepoznání a uvědomění si vlastních pohybových možností)
- sám vytvoří krátké, několika-taktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmu
- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující svihy, vlny, impulsy, skoky a otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- zvládá pohybové vyjádření samostatně i ve skupině
- řeší samostatně při hodinách improvizace v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu, drobné prostorové a rytmické úkoly a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

7. ročník

Žák

- dokáže pohybem reagovat na změny tempa
- pohybem reaguje na střídání pravidelných a nepravidelných rytmtů
- vyjadřuje vlastním pohybem nebo ve skupinách, udrží vnitřní rytmus, zvládá vyjádření celé dynamické škály odstupňovaným napětím celého těla
- při improvizaci řeší v etudách přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách) a podle potřeby využívá rytmické nástroje a náčiní

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák

- řeší přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly jednotlivě i ve skupinách
- využívá získané dovednosti
- dokáže citlivě pohybem vyjádřit hudbu
- hledá svůj individuální pohybový slovník
- ovládá pohyb těla z těžiště
- orientuje se ve svém těle
- vypracovává vedený pohyb, švihy, vlny, impulsy a skoky
- skrze taneční improvizaci ve dvojicích využívá práci s váhou

2. ročník

Žák

- ovládá harmonický a kultivovaný pohyb
- má schopnost se v improvizaci pravdivě vyjadřovat
- řeší samostatně i ve skupinách zadané pohybové úkoly
- orientuje se v hudebních skladbách (práce s motivem)
- aktivně si osvojuje taneční styl

3. ročník

Žák

- zdokonaluje pohyby horních a dolních končetin
- prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu
- má smysl pro přesnost a čistotu pohybu
- je vytrvalý
- učí se pohybové kázni a vůli

4. ročník

Žák

- má smysl pro krásu tance a pohybu
- chápe tanec jako neverbální vyjadřovací prostředek
- propracovává svoji vnitřní citlivost, vnímavost, představivost a tvořivost
- rozvíjí hudební a prostorové cítění
- bezpečně ovládá harmonický pohyb těla jako celku a koordinaci celého těla
- je pružný, obratný a zvyšuje svou pohyblivost
- uvědoměle a všestranně rozvíjí taneční techniku

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně dramatický obor se zabývá dramatickou přípravou, základy slovesné tvorby, prací s loutkou, hudebně hlasovou přípravou, souborovou činností a také individuální přípravou ke studiu na uměleckých školách.

Žáci se učí nejen mluvit a pohybovat se na jevišti, ale také rozvíjejí svou vnímavost, citlivost, empatii i fantazii. Zbavují se ostychu, hledají a objevují v sobě schopnost vyjadřovat své pocity a myšlenky. Alespoň primárně se seznámí s tím, co herectví obnáší. Divadlo je především velká dřina, soustředěnost, kázeň a zodpovědnost. Završením naší práce bývá účast na divadelních přehlídkách a dalších kulturních akcích.

8.1 Přípravné studium

Učební plán Přípravné dramatické přípravy:

Předmět	PDP
Přípravná dramatická příprava	2
Celkem	2

Učební osnovy předmětu Přípravná dramatická příprava

Žák

- orientuje se v prostoru (jeviště, hlediště)
- je schopen vytleskat jednoduchá rytmičná cvičení
- používá základní literaturu pro děti
- provádí jednoduchá artikulační a dechová cvičení
- dokáže zahrát jednoduché rytmy na Orffovy nástroje
- seznamuje se s loutkou či zástupnou rekvizitou

8.2 Studijní zaměření Literárně - dramatický obor

Učební plán pro studium I. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Dramatická průprava	2	2					
Pohybová a hlasová průprava			2	2	2	2	1
Práce s textem a přednes			1	1	1	1	2
Celkem	2	2	3	3	3	3	3

Učební plán pro studium II. stupně:

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Divadelní průprava	2	2	1	1
Práce s textem a přednes	2	1,5	1,5	1
Celkem	4	3,5	2,5	2

Učební osnovy předmětu Dramatická průprava

Dramatická průprava pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo. Je zaměřena na sociální a osobnostní rozvoj jedince. Díky tomu je žák schopen rozvíjet své umělecké vnímání.

I. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku
- dokáže vnímat prostor a orientuje se v něm
- umí se vyjádřit mimickým pohybem na dané téma
- ovládá jednoduché artikulační cvičení
- je schopen vyjádřit svůj vlastní názor v krátké etudě
- umí se pohybovat v prostoru a dokáže v něm respektovat ostatní členy
- dokáže vyjádřit fantazii a emoce v kolektivní práci

Učební osnovy předmětu Pohybová a hlasová příprava

Pohybová a hlasová příprava vede žáka k propojení hlasu a pohybu a rozvíjí tak schopnost týmové spolupráce a komunikace. Žák zdokonaluje své dovednosti a vnímá své tělo a hlas, jako nástroj, s kterým je potřeba stále pracovat.

I. stupeň základního studia

3. - 4. ročník

Žák

- umí dechová a artikulační cvičení uplatňovat při práci s mluveným slovem
- zvládá prostorové cvičení
- uvědomuje si správné držení těla
- je schopen přizpůsobit své jednání změně
- koordinuje pohyby se zvukem a reaguje na podněty druhých
- umí zacházet s rekvizitou či loutkou

5. - 6. ročník

Žák

- umí navázat v jednoduchých artikulačních cvičeních a pohybových etudách kontakt s partnerem
- dokáže vyjádřit pohybem vztah ke svému partnerovi na dané téma
- uvědomuje si v krátkých etudách své výrazové možnosti
- dokáže uplatnit správné technické návyky ve slovním vyjádření (tzn. dechová opora o bránici a neustálá aktivace mluvidel)

- je schopen pohybové improvizace na daný hudební nástroj nebo námět

7. ročník

Žák

- vědomě pracuje s navyklými odbornými mluvními dovednostmi
- je schopen použít hlas a tělo v situacích dramatické tvorby i v běžném životě
- dokáže propojit všechny složky (pohybové, dramatické a hlasové)
- dokáže pojmenovat své úspěchy a neúspěchy
- dokáže zpracovat svůj vlastní zážitek pomocí pohybové improvizace

Učební osnovy předmětu Práce s textem a přednes

Jedná se o předmět, který je zaměřen na práci s textem a jeho interpretací.

I. stupeň základního studia

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže fixovat správné držení těla
- umí rozlišit charakter jednotlivých postav v daném textu
- dokáže v artikulačních a dechových cvičeních použít správný dech (dýchání do bránice)
- je schopen uplatnit zvládnuté mluvní dovednosti
- je schopen použít jednoduché výrazové prostředky

5. - 6. ročník

Žák

- je schopen interpretace autorské tvorby
- umí provést rozbor textu
- zvládne vyprávět krátký příběh
- dokáže obhájit svůj interpretační postoj
- chápe rozdíly mezi komedií, tragédií, satirou a melodramem
- umí písemně vytvořit krátké literárně - dramatické tvary

7. ročník

Žák

- zvládá práci na dramatickém výstupu (monolog, dialog)

- je schopen vybrat si předlohu pro individuální tvorbu (próza, poezie, dramatický text)
- dokáže daný text rozpohybovat v prostoru
- dokáže kriticky hodnotit nejen sebe, ale i své partnery

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen rozboru divadelní hry
- dokáže zařadit jednotlivá díla do odpovídajících žánrů
- zvládne prezentaci formou verbálního vyjádření
- aktivně pracuje na zvýšení technické úrovně přednesu
- je schopen sebekritiky

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže samostatně vybrat vhodnou předlohu pro její tvorbu a způsob její prezentace
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých
- je schopen sebereflexe
- je schopen uchopit téma a použít prostředky
- dokáže ohodnotit dramatické nebo literární dílo

Učební osnovy předmětu Divadelní průprava

Žáci se seznamují s postupy při tvoření kolektivní divadelní tvorby. Podílí se na realizaci jednotlivých složek divadelní inscenace.

II. stupeň základního studia

1. - 2. ročník

Žák

- dokáže použít verbální a neverbální komunikaci
- využívá schopnost srozumitelně vyjádřit své pocity na dané téma
- chápe stavbu jednoduché dramatické situace a dokáže ji interpretovat
- dokáže zaujmout diváka

3. - 4. ročník

Žák

- je schopen improvizace na dané téma
- dokáže pracovat na charakteru jevištních postav
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- je schopen přijmout zodpovědnost za výsledek společné tvorby
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, který je přizpůsoben potřebám žáka.

Do této kategorie jsou žáci zařazováni ředitelem školy na doporučení rodičů a učitele a na základě posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra.

Naše škola může těmto žákům nabídnout bezbariérový přístup.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně talentovaní mají možnost výuky podle individuálního učebního plánu s rozšířeným počtem hodin, který navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.

Žák může být takto vyučován na základě talentové zkoušky před komisí, která je složena z pedagogů ZUŠ a ředitele školy. Pokud je rozšířená výuka doporučena, je třeba vykonávat ověřovací komisionální zkoušku před začátkem každého pololetí.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady hodnocení

- cílem vzdělávání na ZUŠ je rozvoj osobnosti žáka
- cílem hodnocení je poskytnout žákům i rodičům zpětnou vazbu, podnítit snahu o zlepšování studijních výsledků žáků, zdokonalování se v domácí přípravě
- vedeme žáky k sebehodnocení a sebekontrolě
- zohledňujeme sociální podmínky a zdravotní stav žáka

Kritéria pro hodnocení

- domácí příprava a práce v hodině
- interní i veřejná vystoupení, výstavy
- příprava na soutěže a přehlídky
- postupové zkoušky
- písemné práce, referáty, ústní zkoušení

Způsob hodnocení

- a) průběžné
- b) vysvědčení
- c) postupové zkoušky u hudebního oboru

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení zpracováváme podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Hodnotíme tyto oblasti:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům
- spolupráce s rodiči
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům